

Redakcija
Vartojimo instrukcija

Vienybė ir ūkininko LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 46.

Plymouth, Pa., d. 18 Lapkritys (November) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

DR. ALBERTAS KAUFMANAS

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas,

Nereikalauji sirkti ilgiau kad gali buti išgydytas savo namuose. Gerai žinomas Europiskas ir Amerikoniskas Dr. A. Kaufmanas kuris geriause buda gydymo ligų, vyrų, moterių ir vaikų, be vartojimo peilo. 1000 žmonių jis išgydė nuo ligų kuriu kiti daktarai atsikave išgydyti. Dr. Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikes ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsuogoti nuo amerikonzsko peilio.

Nereikalaujote siusti pinigų visokiems prigavikams, kurie garsinasi gyda visokios ligos, kurie tiktai didelius pinigus isztraukia o nesuteikio jokios pagalbos.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.
TELEPHONE { 578 M. Bell,
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryte, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

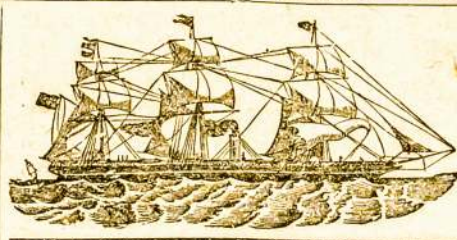
Telefonas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave ir Church ulycių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyvos (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiurą.

„Vienybės“ redakcija telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penu. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nusipet pinigų į visas svieto dalis.

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?
Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczukai?
Ar norite gaut gerą rodą kaip išgydinti ligas?

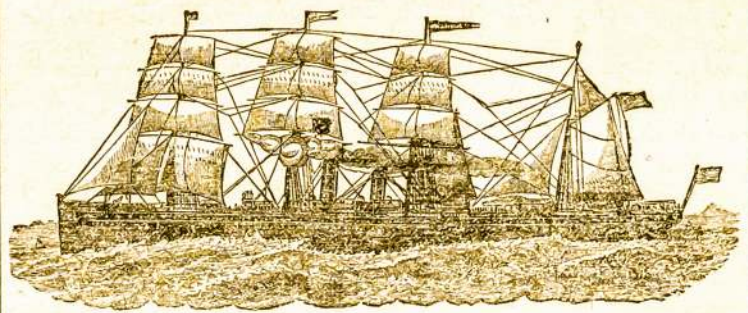
Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt. Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

Jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesorisi, daktarai, sudžios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teipogi gal vartoti ir darbininkiszka klesia žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupescių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teipogi ir isz daugel kitų priezascių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didžiausia aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norētu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo trumjai ir aizskiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu užgarbę praneshti visiems lietuviams, jog apsiemiau a gentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziau pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinezias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią uezigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**

686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Daugiau kaip 30 metus iszmcgintast
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku *Rheumatiszku*
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

P. F. Roski,

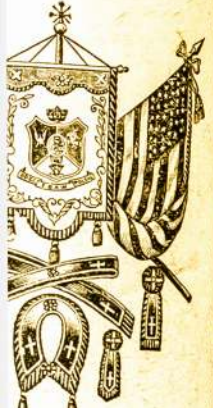
Didelė krautuvė moteriszku aprėdalų ir skrybėlių. Turime didelę daugybę į madą placzių, putrų, jakų, skrybėlių ir visokių aprėdalų dėl moteriu, merginų ir vaikų. Prekės preinamos o tavoras szviežias ir geras dėl palengvinimo sviecziam paėmėme lietuviszka merginą. Meilingai užpraszome į mūsų krautuvę brolius lietuvius atsilankyti.

P. F. ROSKI,
106 E. Main St.
Plymouth, Pa.

ADRESAI

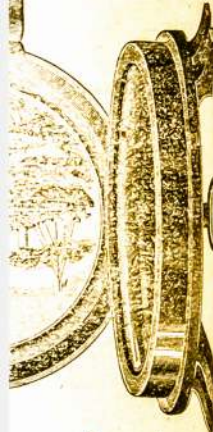
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLETOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszzius care of Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszevskis
80 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius ir literatizszkas komitetas
Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

SKA,
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

ka Banka.

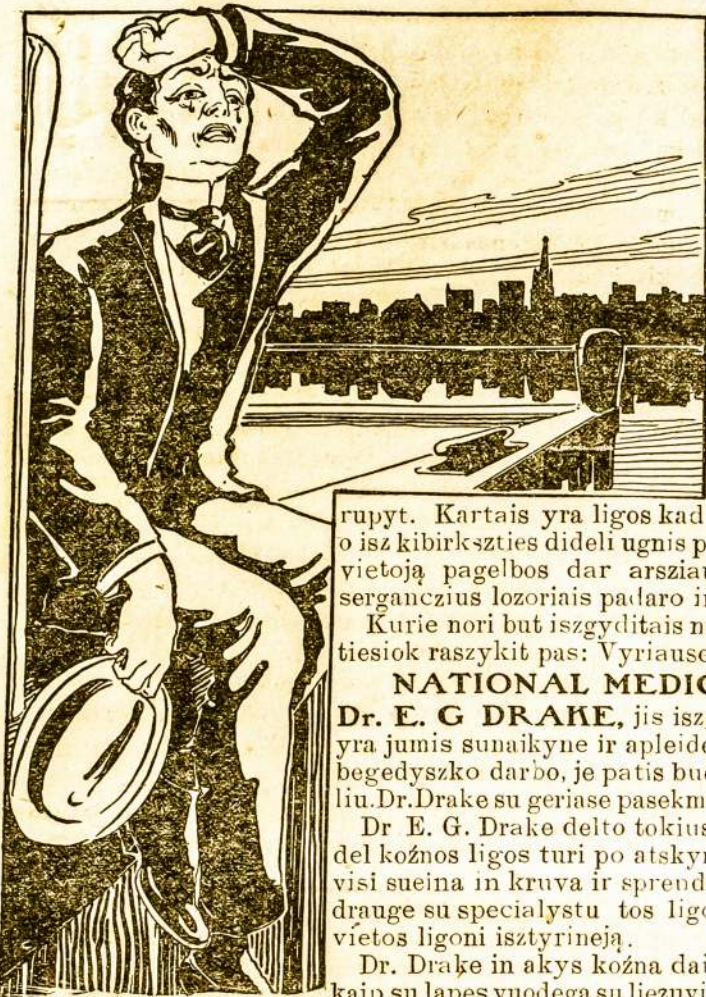

nam kraszte.
NKISZKAI.
aldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
42 E. Market Str.
Wilkes-Bare, Pa.

BAUM

ura ant visos
lios.
etus GELŽKELIŲ į visas
rim susineszimus kiek-
gus greitai ir pigei.
Pinigus priimam bar-
ieteliszka rodą.
tr. PHILADELPHIA, PA.

Koznas Gali But Laimingu.

**TURTAI IR GROZYBES
PER NIEK, JEIGO ESI NE-
SVEIKAS; NES SVEIKATA
DIZIAUSIE YRA LAIME,
PASTOT LAIMINGU IR
SVEIKU JEI NORI, TAI
PERSKAITYK DEL SAVO
NAUDOS.**

000000

Druti ir sveiki žmonės yra laimingi, nustoja sveikata niekur netur linksmybes. Sveikata yra brangiausias daiktas pasaulyje, kurios ant nieko negalima mainyti. Idant but sveiku, reike paczem apsi-

rūpyt. Kartais yra ligos kad menki daktarai negali isgydit, o isz kibirkszties dideli ugnis pasidaro, neiszmaneilei daktarai, vietoja pagelbos dar arsziau padaro, kad turetū ka gydit, serganczius lozoriais padaro ir be laiko nustume in graba.

Kurie nori but iszgyditais nuo visokiu ir užsisenejusiu ligu, tiesiok raszykit pas: Vyriause Directoriu ir Vadova

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION

Dr. E. G. DRAKE, jis iszgydis ir tada kaip kiti daktarai yra junis sunaikyne ir apleide rankas pakratydami, nuo savo begedyszko darbo, je patis budami priezasczia didesniu sopuliu. Dr. Drake su geriause pasekme visas ir apleistas ligas iszgydo.

Dr. E. G. Drake delto tokius didelius darbus atlieka, kad del koznos ligos turi po atskyrą specialistą ir pagal reikalą visi sueina in kruva ir sprendžia liga su visais specialistais, drauge su specialistu tos ligos pagal apraszyma arba ant vietos ligoni isztyrineja.

Dr. Drake in akys kozna daigta pasako, ne kaip palaižunai kaip su lapes vuodega su liezuviu suka idant serganti apkvailyt palaižunyste užganedyt, Dr. Drake reikalaujantiems sveikata suteike; per savo augszta moksla medecinos. Kokios tik ligos gali atsirast ir reikalavymai nuo daktaru, ats szaukite o pilnai busite užganedyti ir dekingi, isz daugel pora gromatu paduodam apie tikrybe.

Center Rutland, Vt., Sep. 19, 03.

Geradejingas Dr. Drake,

Kad bucziau pirmiaus skaites laikraszczius, bucze daug piningu suczedyjas ka ant daktaru esu iszdaves, bet kaip perskaicziau apgarsinyma Dr. E. G. Drake National Medical Association, ir prasziau kad darytu man pagelba jei galimata kad tik apturejau gyduoles ir benaudodamas jas likausi visai sveikas: uz tai esu dekingas uz savo sveikata gero linkedams **ANDRIUS DUVEIGA**, Box 15, Center Rutland, Vt.

Szimitus gromatu su podekavonems turime ant ranku, nes visu satalpit negalima delei stokumo vietos. Paprastoms dienoms del lgoniu priemimas atidarytas nuo 10 val. isz ryto iki 5 val. popiet. Nedelioms nuo 10 iki 1 valandai po piet. gromata: raszykit lietuviszkai ant szio adreso:

**Dr. E. G. DRAKE, National Medical Association,
34 WEST 26 ST., NEW YORK.**

Gelb tantis Elektrinis diržas.

Isz gydo sausgela, nauralgija, galvos skaudėjimą, žarnų sugedimą, plaucezų ir inkstų sugedimą, dieglio, sztyvumo strėnų, kroniszkių ligų, qerviszskumo, atszalinio kojų, nemiegojimo, slobumo, skaudėjimo vidurių, karszcziio galvoje, iszmetymo papuczkaiss. Preke \$1.00. Pinigus galite siusti money order ar registravotose gromatose ir gausite puiku diržą su instrukcijom kaipvartoti lietuviszko kalboi.

Adresas:

Zaruba & Durish,

Dept. VI. 309 N. 4th st. Clarksburg, W. Va.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga del lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gerymus, kaip to: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuneziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dū du kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia,**

LUZERNE, LUZ. Co. PA.

PLYMOUTH

NATIONAL BANK,

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVERSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padetu pinigų. Bus iszmoketa ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta užediszka banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas.

John J. Moore, Vice-Prezident.

R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Mėsinyozia

Marcin i Antoni Szarejki,

Uzlaiko kasdien szviezia mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teposgi užlaikau milky, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui del maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus

visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may freely ascertain our opinion free whether an invention is or is not patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents and Law. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. **MUNN & Co.** 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS

Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman St.

WILKES-BARRE, PA.

Jerlanse užeiga del lietuvių isz viso miesto Prilaikau visokius gerymus, kaip to: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Didelis iszpardavimas jau prasidedjo. Viskas turi buti iszparduoti del stokos vietos zieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, ne pamirszkite vietos.

LYMOUTH

NATIONAL BANK,
Main St. Plymouth, Pa.

Capital \$1,000,000
Reserve \$200,000

cento mokame ant patikėjus iszmokėta ant kiekriavavimo. Geriausieji užtikrinka banka.

Powell, Prezidentas.
Moore, Vice-Prezidentas.
J. R. Kasierius.

sinyczia
i Antoni Szarejki

sdien szviezia mesq, kiu-
liena, jautiena, avinciena,
lezi rukyti, deszy visoty
ti dideliam pasirinkima.

teiposgi uzlaikau mi-
ty, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvy, silki,
surio ir visko kas tiri
ga žmogui dėl maisto ir
prekė nei kaip pas kitus

M. i A. Szarejki,
Main Street,
LYMOUTH, PA.

Trade Marks
Decorative
Coronations &c.
in medals and decorations are
not common from outside as
they are made in America. Commemorative
Medals, Diplomas and Prizes
awarded for sporting purposes.
The only House in Pa. receive
and engrave in the
U.S. American.

Printed weekly. Largest de-
parting Journal. Terms, \$1 a
year. Sold by all newsdealers.
261 Broadway, New York
25 F St. Washington, D.C.

OTELIS
io Rekaus,

arket & Sherman Str.
LAKES-BARRE, PA.
Mė Lietuvos lez viso miesto Pė-
rymne, kaip tai: Alp. Anik.
Isokline Cigars pirmas klasės

Shoe Store
PLYMOUTH, PA

ardavimas jau prasidė-
tri buti iszparduoti dėl
žieminiam tavorui, teip-
ijus ir taisoma, nep-
os.

PERŽVALGA.

— Prusų lietuviai, szių dvie-
jų pavietų — Tilžės ir Pakal-
nės, prisiartinant rinkimams
kandidatų į Berlyne karalish-
ką į seimą, pastatė p. Jurgį
Lapiną isz Tilžės ir p. Martiną
Smalęją isz Greszpelkių.

— Tilžėje susitvėrė nauja
49 kuopa „Tėv. Myl. Dr.“,
prie kurios iszsyk prisiraszė
6 sąnariai.

— Lietuvoje, Telszių pav.,
Kauno gub., valdžia nupirko
dvarą „Pasvaigiai“, turinti
dirbamos žemės 1100 deszim-
tinių (margų) ir pardavė 26
maskoliams isz Czernigov'o
gub., po 75 rub. už deszimtę.
(Paprastai pirkdami moka
po 120 rub.). Valdžia perka
dar ir sziuos dvarus: Juozapa-
vą — 1500 d. ir Krepsztus —
700 d., kuriuos teipgi parduos
maskoliams.

— Vilksmergės pav. Kauno
gub. didelis dvaras — Pobois-
kas, per licitaciją pereina į
rankas nekurio Vilniaus kapi-
talisto. Tas dvaras turi svar-
bią istorishką praeitę, teip,
kaip ant jo laukų 1435 nutiko
kruvinas muzis tarpe Zig-
munto Keistutaiciaio ir Szvi-
drigelos, gelbstamo per kry-
zeivius.

— Lietuvoje paėjo paskalas
jog lietuviszka spauda jau ta-
pė pavelyta, ir kad Petropylej
jau pradėję spaudint knygas,
bet tiktai maldaknygės ir ka-
leadorius. Valdžia buk nori-
rinti gaut visas tas lietuviszkas
knygas, kurios priesz 1863 m.
Vilniuj buvo spaudintos, ir
kurių skaitlius kataloge da-
siekiąs net 400 egz., tai visų-
pirmu tas knygas liepsianti
atspaudinti.

— „Uk.“ pranesza isz Lauk-
sodžio, Kauno gub., jog vietini-
nis klebonas per pamokslą už-
keikė visus tėvus, kad kiek-
vienas pamatęs savo vaikus
skaitant lietuviszkas knygas
ar laikraszczius atvestų juos
pas jį, arba tiesiog į policiją
dėl „apdaužymo szonų“...

Isz Lietuvos.

Žagariai, Sziaulių pav.,
Kauno gub.

16 rugpiuczio, szjmet, Bijei-
kių dvaro darbininkai pakėlė
straiką, isz tos priezasties, kad
kamisorius Niemczinavyczių-
jų neleido eiti nuo darbo ant
pusryczių, liepdamas kad mo-
terys jiems atnesztų prie darbo.
Darbininkai pasiprieszino, sa-
kydami: „iksziolaik to nebu-
vo, ir dabar mes to nedrįsimė“.
— „Tai eikit sau po szim-
velnių!“ — suszuko perpykęs
Nem. Szie ir parėjo visi na-
mon. Dvaro savininkas, Ko-
maras pasamdė į jų vietą prie
darbo maskolius—kareivius isz
Sziaulių, atskaitydamas kiek-
vienam darbininkui isz algos
5 rublius ant sąvaitės, dėl už-
mokejimo tiemsiems. Bet
darbininkai vis gi prie darbo
n'ėjo. Tad ponas K. emė juos
viliot geruoju, iszskirdamas po
vieną ir sakydamas jam: „tu
esi nekaltas — asz tavę priimu
prie darbo: eik ir dirbk!...“
Žmogus suprantantis visą tą
pasalumą — neitų, bet kada-
gi to supratimo mūsų žmone-
lėms labiausiai ir stoka, o czia
mato kad dar ponas priesz jį
žeminas — meta viską ir vėl
eina prie darbo. Tokiu budu
ponas vėl visus darbininkus
prie darbo pristatė, apart trijų,
kurie niekaip nenorėjo pas-
duot ir, sakė, skųsią poną į
tiesą už neteisingą bausmę,
t. y. 5 r. isz algos, dėl už-
mokejimo kareiviams. Bet, kad
visi pradėjo juos baidyt, kad
ponas gali įkiszt į kalėjimą, ir
paczius rėkti: „ką jūs beszir-
dziai darot! — viscs daržovė:
burokėliai, bulvelės, lineli; i
tebėra ant dirvos, o jūs, tą vis-
ką nustosite, ponui kerszda-
mi!...“ turėjo teipgi pasiduoti
savo skriaudikui.

Sziaulishkis.

Vadaktėliai, Panevezio
pav., Kauno gub.

Szjmet pas mus labai anksti

ziema pasirodė, teip, kad 29 d.
spalio, seno sk. apsnigo per
plasztaką storio ir teip kietai
paszalo, kad ant balų galim
slidinėti. Rudenis buvo labai
gražus ir sausas. Bulves nu-
kasėm kuopukiausiai. Isz
naujienu, tai svarbesnė szi:
Remigalės parapijos, bažny-
czios murininkai, krisdami
nuo augszto, vienas nusilaužė
ranką, kitas koją. J. K.

Panemunėlis, Zarasų pav.
Kauno gub.

Kada mes atsikratysime nuo
nedorėlio kun. Szereivos — tai
nežinia. Jau kiek jis mus da-
ėdė, tai sunku ir pasakyti.
Nežiurint į isztrėmimą per
valdžią keletu vyrų isz jo prie-
zasties, mes jau cziamės ir da-
bar turj paszonėj kirminą,
kurs kas valanda gali mums
įkasti. Jo piktadarystėms nėr
galo. Sztai susirgo mergaitė
Kup... czia, ir kad atvažiavo
parvežti jai nakties laike ku-
nigą, tai pabeldus zakristijo-
nti į jo miegstubę, szis pa-
klause: „kas serga“? — „K-
czia!“ — „Tegul ji eina pek-
lon — ji bedievė! Asz pas ją
nevažiuosiu!“... Kiek paskui
žmonėms kalbos ir liežuviavi-
mų, tai net szjrupuliai ima!
Arba, vėl: apskundė davatkos
vieną vaikina, kad szis skaitęs
bedievishzkas knygas ir treti
metai kaip n'einąs į bažnyczią,
Szereiva tuojaus paszaukė jį,
reikalaudamas kad tas ateitų į
iszpažintį, kiteip grasindamas
paduoti policijai. Tas baugsz-
tus budams ir nuėjo, visupir-
mu dar jo ypatiszškai persipra-
szyti. (Už ką? Red.). Įėjus
kun. stumė pro duris. Vaiki-
nas sukluo ant kelių ir kel-
klupszczias ejo (gėda! Red.)
artyn, gaudydamas kun. skver-
nus, kurs kassyk prisiartinus
spyrė si koją, sakydamas:
„szalin pagone!“

Kregždunaitis.

Kampuocziai,
Suvalkų pav. ir gub.

Kam. uoczių sod. iuje gyve-

na garsus maskolių szjupukas
Zilinskas; jau nuo seniai jie
pagarsėjo savo judosishkais
darbais; susineszė su Punsko
gelžkelio stocijos žandarų, ku-
riam skundžia vietinius dzu-
kus, buk jie skaitą lietuvisz-
kus laikraszczius ir knygas.
Jis apskundė Punsko žems-
kiam Vaitakiemio Kriauszi-
liutes, buk tos einanczius į
Prusus ir gabenananczius isz ten
lietuviszkas knygas, paveiks-
lėlius ir uždraustus maskolių
szkaplierius.

Į pagėlbą Zilinskui, žanda-
rui ir žemskiam atėjo kun.
Slavenis, Punsko bažnyczios
vikarijuszas, kursai isz saky-
los viezai, visiems žmonėms
girdint, iszkeikė Vaitakiemio
Kriausziutes už pardavinėji-
mą szventų daigtų, nusiuntė
jas į pragarą ir raktą to pra-
garo įmetė net į czyszczzių!
Kriausziutes labai sugėdintos
per pamokslą „dvasishko tėve-
lio“ ir bijodamos, kad policija
neprisikabintų prie jų, iszvan-
dravo Amerikon. D.

Ar Didis Lietuvos
Kunigaizstis—Vitautas
buvo Karaliumi?

Raszo J. A L Viztalius.

Labai dyvyjuos isz to, kad
niekur neteko man rast
paminėta, nė laikraszcziuose
ne knygose, kad Vitautas, tas
mūsų garbingiausiai milžinas
pabaigė savo dienas nors ant
senatvės budamas karalium, o
ne kunigaishzczziu. Nesupran-
tu kokios priezasties delei mu-
sų rasztoriai nenori atiduot
jam tos augsztos — karalish-
kos garbės?! Nežinojimu visi
negali iszsiteisint, nesa žjsto
riszki atestai — nors sveitimo
se kalbose rasztyti, visiems pri-
einami, visur randami knygi-
nycziose arba biblio—otekose,
beje ir arkyvuose, patikrina —
kad tai tiesa — ne melas. Nors
asz ir seniau raginau D-rą Bā-
sanaviczių, D-rą Szliupą ir ki-

tus, kad Vitautui atiduotų tą prigulinciją jam karaliską garbę, nurodydamas visiems ir versmes tų atestų, bet mano raginimas pasiliko balsu szaukiančio pusezioje. —

Dabar gi atnaujinu tą mano raginimą atvirai kalbėdamas į szirdis ir protus visuomenės ir mūsų bajorijos, tai yra visų žmonių lietuviszkai kalbančiųjų, 1) kad Didysis Lietuvos kunigaikštis, Vitautas-Aleksandras, po patėrimo Tutorių ir užėmimo jų visos žemės su Sevastopoliumi pas Juodaisias marias, ant seimo Lukijos (Lucke) mieste, visų iszrinktųjų pasiuntinių Lietuvos milžiniszkosios kunigaikštystės, buvo apszauktas karaliumi, ir tą titulą pripažino jam net augszciausis Romos Imperatorius Zigmuntas, kurs apsilankydamas Lietuvoje pas Vitautą, pažadėjęs buvo ir auksinę karuną (vainiką) jam atsiųst. Tas žjstoriškąs atsitikimas visam svietui žinomas.

Bet Lenkai persigandę, suko, velė, kad Vitautui net Lenkų karalystę apieravojo, priversdami Jiegele kad apdė kavotų už karaliskąjį Lenkų sostą, alia Vitautas apieravotos jam Lenkijos karunos nepriėmė, sakydamas: nenoriu but Lenkų karaliumi, — užteks mą karalystės Lietuvos. Nėsa anuometu Lenkija buvo tokia priesz Lietuva, kaip žylė priesz vanaga, o žvirblis priesz arą (erelį). Užtai Lenkai, įtuzę — apstatė vaiku savo ru bežius nuo Gedainių (Dansko) iki Mozūrijos, kuri tuomet prie Lenkijos dar neprigulėjo idant neparleisti Imperatoriaus Romos paslų — su karuna Vitautui pažadėta, ir nebeatsimenu kas atsitiko su ta karuna ir kur ji dingo. Vitautas isz tužbos apsirgo, bet tuojaus

1) Visi turi žinot, kad tiktai tie yra bajorai, kurie namie su szeimyna ir vaikais kalba lietuviszkai, ir, kad Bajoras su „szlachtais“ arba szlagonais neturi jokios gentystos, nes jis nieko su „szlėga“ nemusza....

atsibastė pas jį Lenkų primas, arkivyskupas Zbigniev'as norėdamas perkalbėt Vitautą, kad priimtų Lenkų karuną, vienok matyt, kad Vitautas joku budu nenorėjo pastot Lenkų karaliumi, ir dėlto į 4 dienas, sako žjstorijos raszėjas, pasimirė 84 metuose savo amžio. Taigi mieli sagiminieciai, nors Vitautas pasimirė neapvainikuotas da — bet vis buvo jau karalium, „Dei gratias“, ir isz liuosos valės visos Lietuvių giminės, isz dviejų ar trijų kalbų susiliejusios, per savo iszrinktųjų pasiuntinių seimą apszauktas. Tuomet dar nebuvo Lietuvoj baudžiavos nė vergų, kaip ir teisingasis žjstorijos raszėjas Lelevelis atliudyja. Visi buvo lygūs: mažiausis galėjo pastot augszciausiu szalies urėdninku pagal savo dvasios mitrumą, isz skiriant karės suiminius. 1)

Iszleistojai ir rėdytojai laikraszčių turi gerai apsipazint su visais bent žjstoriškais nusidavimais. Žėdnam parodiju turėt nors lenkiszkoj kalboj „Ostatnie lata Witolda“ iszleista Petersburge. Butų gerai kad kas nors sutrumpintame pavidale ją iszgvildintų į lietuviszką ir apgarsintų. Toj knygoj raudais apszėciai žinių, teip apie patį karalių Vitautą kaip ir apie milžiniszkąj tuomet karalystę Lietuvos kuri traukėsi nuo Baltųjų iki Juodųjų marių... nuo Iofliantų iki Kerzios už Sevastopolio ir isz tų į pietus iki Dunojaus, Rumanijos arba Moldavijos.

Nenoriu minėt priezasties myrio to mūsų milžiniszko karzygio; patįs dasimislysite, perskaite knyga: „Ostatnie lata Witolda“ (paskutiui Vitauto metai), kurs atsitikęs į 4 dienas po atsibastymo minėto Lenkų primas'o, bo neturiu po ranka jokių žjstoriškų atestų nė knygų: rasite patįs, jei jieszkosit ir norėsit, daugiau žinių — nors sunku kartais

1) Ziurek: „Hystorija Litwy i Rusi“.

esti iszskirt tiesą isz tarpo daugybės melų...

Apraszykit laikraszčiuose apsilankymą Imperatoriaus Romos Zigmunto Lietuvoj pas Vitautą. Tegu dasizino visos mūsų giminės — kad Romos Imperatorius neapsilankė pas Lenkų karalių Jiegele, tik pas kunigaikstį ir Karalių Lietuvos. Apraszykit ir tai su kokia iszkilme tas sveczias buvo priimtas: kiek mylių kelio buvo karmazinais iszklotas, kiek jauzeių ir kitokių gyvulių buvo užmuszta, kiek statinių alaus, mydaus ir vyno ant tos puotos (czesnės) iszgerta. Tokios žinios nors senei atsitikusios tarp mūsų prapratėvių — žėdnam bus miela iszgirist. Asz neabejoju, kad ne viens isz mūsų tarpo nun dusaujanczių dėl sunykimo giminiszkos garbės ir tėviszkės liuosos laisvės ir neprigulmingos savistovios galybės, sentėviai — buvo galviniais urėdninkais, pulkaunikais, tuncziais, jenerolais ir gubernatoriais, tuomi pat ir dalyvais tos augsztos garbės, kokią apsilankydamas Romos Imperatorius kaipo sveczias padarė ir atidavė Lietuvos Valdonui. Žėdnas gal suprast, kad pas nuskurdusias ir begarbes gimes galingiausias anų laikų Auropoj Valdonas nebutų vaziavēs ir nevaziavo... Taigi atkartoju isznauju, kad paminėjimai garbingos praeitinės (praeigos) mūsų giminės ir tėviszkės ir mūsų pradkų — sentėvių, ne vienoj szirdyjszjadieniszku jos sąnarių pabudįs apmirusius giminiszkus jausmus, ir ragins vienytis į sąlydzio sąndarą ir broliszką meilę darbe atgavimo tos garbės ir neprigulmingos tėviszkos žemės, kurią tai neprieteliai szviesos ir tiesos, pharizėjai — bedieviai, susibėgę isz visos Auropos mums iszplėszė. Jie atkerszyjo mūsų sentėviams už tą, kad szjė dėl meilės visos žmonijos buvo patėrėję jų bedieviszkus darbus — isznaikin-

dami „krumus“ paleistuvystės, arba tiesiok sakant — kekszinieczyias... Visi, juk turi žinot, kad mes nuskurdę pereliai esame ainiias tų milžinų, kuriuos žjstorija mums mini ir mūsų paczių mythai bei padavimai nuog pakalainių į pakalainijas, kaip tai Vitolioraudoje kad randame apraszyta...

Kad nenuklysczia toli nuo mierio į kurį pradėjau styriti, pridursiu, kad Lenkai nepripažino to apszaukimo Vitauto karaliumi, nesa lietuviai jų nesiklausė nė ant seimo nė vieno nepakvietė, — nė jų karaliaus Jiegeles nė jų primas'o, arkivyskupo. Lietuviai nereikalavo jų klausis budami galingesniais ir turtingesniais; užteko lietuviams pripazinimo Romos Imperatoriaus Zigmunto, ir Vitauto tikrojo brolio — Zigmunto teipgi, karaliaus Bohemijos (czekų) ir Vengrijos, nesa ne Jiegelei bet Vitautui prigulėjo tiesa, pagal įstatu žemės, apimt sostą ir valdzia ant Lietuvos. Dėlto gi po Vitauto galvos — (po myriui) apėmė valdzia ant Lietuvos Zigmuntas, tikrasis jo brolis, o buvēs karalius bohemų (Czekijos) ir Vengrijos; bet ir tas neilgai valdė Lietuvą. Kunigaikštis Jurgis Czartoryjskis, nuodais (czemerycziomis) nuzudė jį Maskvoj. Teip tai Jiegele žiegdriszkai (pasalei) arba vyliumi nuzudė Vitauto tėvą Keistutą, (kurį kryžėiviai teipgi vadino karaliumi — koenig) Kreves pilyje, per rankas savo tarnų Prokszos, Lisico ir Bildeno....

Argi ir szjadien da mūsų szviesoriai duosis vedziot už nosies lenkų inteligentams ir draugaudamiesi su jais nenorės atiduot, — milžinui—apgyneju tėviszkos žemės ir giminės su dieviszku liezuviu podraug — karaliszkos garbės — kaipo karaliui ne kunigaikszcziai, kurią net Romos Imperatorius jam pripažinęs buvo?! Liudnas tai apsiereisz-

kimas mūsų gadynės!

Užbaigsiu žodžiais kelerio-
pų rasztų: „Ir tu, Babilon,
saugok savo galvos!“ „Kiteip
kalbėjote, kiteip darėt, ir vel
su dviguba sila kris kujis ant
jūsų galvų“....

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Prezidentas Roosevelt vie-
szai priėmė vizitą Bunan Va-
rill'os, Panamos pasiuntinio,
tokiu budu oficialiszkaip pripa-
žindamas naują respubliką.
Panama tuojaus žada pradėt
tarybas apie pavidimą Suvie-
nytom: Valstijoms Panamos
kanalo, ir siulo geresnes sąly-
gas, negu pirmiaus butų gavę
Suvienytos Valstijos nuo Ko-
lumbijos. Kolumbija baisiai
įsiuto ant Suvienytų Valstijų
už Panamą. Tuoj apturėjus
žinių apie atsiskyrimą Pana-
mos, baises trukszmas kilo
tarpe Kolumbijos gyventojų.
Subruzdo ir kitos Pietinės
Amerikos vieszpatystės. Ecu-
doro prezidentas iszreiszė
Kolumbijai savo pritarimą, tą
pat padarė pasiuntinys Peru;
Kolumbijos prezidentas Mar-
roquin, sakosi, jog nuramdys
maisztininkus. Laikraszcziai
sako, jog iszsiūsta 5000 ka-
riaunos į Panamą. Bet Suvie-
nytos Valstijos isz to juokiasi.
Sausa žeme kariumenė negal
daėit per daugybę kalnų ir
pelkių, o Panamos pakrasz-
cziuose pluduriuoja 7 kariszki
Suvienytų Valstijų laivai. To-
kiu budu visas Kolumbijos į-
siutimas gal but atkreiptas ant
savo virszininkų ir iszsiereikszt
namine revoliucijaj vietoj ka-
rės su Suvienytom: Valstijoms.

Maskolija.

Pereituose metuose valdžia
buvo paskyrus komisiją isztir-
ti, delko gerovė ukininkų puo-
la kasmet žemyn ir žemyn. Į
komisiją prigulėjo keletas uk-
ininkų ir keletas dvarponių,
nekalbant apie valdžios urėdi-

ninkus. Atskaita komisijos
dabar pagarsinta vieszai. Svar-
biausios priezastys nupuolimo
ukės esant paszportai, siauru-
mas ukininko tiesų ir stoka
apszvietimo. Pagal atskaitą
ukininkas tur turėti pilną žmo-
gaus tiesą, idant galėtų pa-
sekmingai lavint savo spēkas
už buvį ir pakelti gerovę. Ant
užbaigos komisija reikalauja
sulyginimo tiesų ukininko su
kitoms luomoms ir apszvieti-
mo. Vienok komisija pražiu-
rėjo svarbiausį dalyką ar ne
iszdrįso jo iszreikszt, jog prie-
zasczia to viso yra absoliutisz-
ka caro valdžia, kuri viską
prispaudzia, surakina žmogaus
spėkas ir nedaleidžia iszsi-
vytyt žmogaus ypatai.

Vokietija.

Kaizerio gerklej ėmė augti
polipas, kurį daktarai iszpjovė,
vienok iszreiszkia baimę,
jog gal ant jo vietos iszaugti
vėžys, nes kaizerio giminė prie
jo palinkus. Jo tėvas ir mo-
tina numirė nuo vėžio.

Mentze, tapo nubaustas 6
mėnesiais kalėjimo leitenantas
Bilsen, užtai jog savo knygoj
teisingai apraszė vokiszką ka-
riumenę, ypacz apsiėjimą vy-
resnių su žemesniais. Kapito-
nas Bandel, kuris liudyjo už
apskųstąjį tapo pavarytas isz
kariumenės. Sudas iszrado
leitenanto darbe įzėidimą slo-
vės vokiečių kariumenės, o
aprasztyti virszininkai, pažadė
jo iszszaukt leitenantą ant dvi-
kovos.

Turkija.

Ant Austrijos ir Maskolijos
notos apie reformas, sultonas
atsakė, jog nekuriuos jos dalįs
jam nepatinką. Vieszpatystės
paantrino savo reikalavimą
grąsindamos dideliais nesma-
gumais, Turkijai, jei szi neisz-
pildys reikalavimų. Ką sul-
tonas darys — nežinia, bet
sunku tikėt, kad tas viskas ga-
lėtų užsibaigti gražumu.

Pagal valdžios praneszimus,

Macedonijoje, sziuose metuose
tapo užmuszta 15,000 pasikė-
lėlių. Jų vadovas Sarafov pa-
tvirtina, jog vienam Monasty-
re užmuszta 1200 pasikėlėlių
ir iszdeginta 130 kaimų. Vien-
nok maisztas tęsiasi po senam.

Dalis darbu.

Cripple Creek, C.
Kalnakasių straikas tęsiasi to-
lyn, ir beveik pasiekė kritisz-
ką laipsnį, kadan-gi kompani-
joms pasisekė privilioti keletą
n'iszmanėlių straikierių atgal
prie darbo, kurie dirba drau-
ge su skebais po milicijos sar-
gyba.

„Colorado Fuel and Iron
Co.“ eidama iszvien su kalna-
kasių darbdaviais uždarė savo
dirbtuvę ir iszvarė visus dar-
bininkus. Sako jog kapitalis-
tai vienyjas į kruvą, kad isz-
ardyti straiką ir nubausti dar-
bininkus teip, kad anie pas-
ciaus nedrįstų straiukuoti. Tam
begėdiszkam mierui jie parsit-
traukė 3,000 kariumenės.

Chicago, Ill. Dar
daugiau plieno dirbtuvių už-
darė, per ką 5,000 darbininkų
vėl likos be darbo. Kompanijos
sako, jog uždarė ant ilgo ir ne-
apribuoto laiko.

— Eina paskalas, jog visose
plieno dirbtuvėse bus suma-
žinti mokeszcziai darbininkams
ant 10%, per ką metų bėgyje
kompanijos susiczėdysią \$15,
000,000.

Fall River, Mass.
Vietinė medvilnės dirbtuvė
dėl 30,000 darbininkų numa-
žino algą ant 10%

Isz Amerikos.

\$2000 už dirbo
skebas.

Syracuse, N. Y., nekuri ge-
ležies dirbtuvės savininkas—
E. Stearns tapo pastatytas po
\$2000 įkaito, atsakyme už
skebą, kuris buvo įstatytas į
straikerių vietą ir nuo saviniu-
ko apginkluotas, susiėmęs su

straikeriais perszovė vieną isz
jų.

Didžiųjų rankių
magijos rsztų.

Columbijos universitete yra
rankius magiszky knygy, da-
einantis iki 12,000 tomų, ir su-
sidedantis isz szijų kalbų: ang-
liszkos, prancuziszkos, vokisz-
kos, ispaniszkos, kiniszkos, ja-
poniszkos, italiszkos ir arabi-
szkos. Vertybė jų apskaitoma
iki \$30,000.

Pabėgo kunigas
nuo „Mafijos“.
New York'o katalikų kuni-
gas—J. Cuiringijone, pabėgo
isz namų ir niekur negali jo
surasti. Jo pažįstami ir gentės
szueka, kad jis pabėgęs isz
baimės tapti nugaluotu, per
draugystę „Mafiją“, kuri buk
jam grėsia myriu, už darbus
jam tik žinomas.

Blaivininkų riežtybė.

Bloomington, Ill., žinomas
aludarys, F. D. Radekė pabu-
davojo naują namą, kuriame
žadėjo įtaisyti alaus dirbtuvę.
Bet tam jo mierui labai ne-
prielanki buvo nekuri „drau-
gystė blaivininkų“, kuri vieną
gražią dieną užleido visą armi-
ją savo sąnarių ir iszardė tą
namą. Minėtas aludarys pa-
kvietė didesnį skaitlių daili-
džių, kurie vieni taisy namus,
o kiti saugoja nuo naujo blai-
vininkų atėjimo. Sogriovusie-
jie tapo nekurie aresztavoti.

Stebuklinga sėkla.

.... Ir man tos sėklos grū-
delis įkrito į szirdį, tą apsigy-
veno, ir nesudžiuvo, nė supuvo,
bet iszleido szaknis ir gražias
atžalas, o tosios apskliėtė visas
mano dvasios dalis ir sziađien
jau jokia galybė neįstengs tos
sėklos szaknių iszrauti ir su-
naikinti jos vaisių. Tie vaisiai
byrės ant lietuviszkos dirvos,
ir vėl dygs isz naujo, ir vėl
augs nauji augalai. Tos sėklos
menkutis grudelis, labai
greit prigyja ir įgauna savo

augime didžiąją spėką,—spėką jauciančią ir spėką veikiančią. Tos spėkos galybė, nors sziądien dar maža ir nesubrendusi, bet ateis laikas, kad ji padrebins ir iszvers isz geležinių pamatų baisią tironijos szmėklą. Ta spėka sugriaus nelaisvių pylis ir akmenines sienas, kur iszleis isz požemių urvų nekaltai kankinamus tėvynainius.

Vargini tai buvo laikai, kada reikėjo sekti paskui bandą; kojų padai buvo sudužę, suplyszę ir gumbuoti, blaudos sutrukusios, kunas apdeges nuo saulės karszčių per skylėtas drapanas. Nekartą, permirkus nuo lietaus reikėjo drebėti ilgą valandas ir laukti kol iszdžius szlapi drabužiai—nes persimainyt kitų nebuvė... Dažnai ir badą teko kentėti!...

Bet, vienok dideliai laimingas buvau, nes skaitydavau ir gaudydavau grudelius tos naujos „sėklos“, ir tas man saldindavo neiszpasakytą vargų kartybę!...

— „Matusz! mą daktaras davę knygelę ir liepė iszmokti skaityt,—sake: kaip gerai iszmoksi — duosiu daugiau“...

Asz gavęs knygutę, teip buvau laimingas, kad isz džiaugsmo net szokinėjau,—dėkavo damas mano motinėlei ir tėvuzziui, kad mane nors sziek tiek pamokino skaityt. — Tai gi sėkla buvo barstoma, o mano dirva jau buvo teip gi gatava.

— Kas ziną tą tą daktaras su tuom piemenuku szneka?—minė žingėidus susiedai.

Daktaras gi mą pasakojo, kad szi szalis, kur dabar mes gyvenam, tai yra vadinama Lietuva ir, yra mūsų brangi tėvynė; kad mūsų sentėviai, gyvenę pirm szimūtų metų buvo labai narsūs ir laimingi. Kaip senovėj ezion tarp augszty kalnų, apklotų tamsiomis žaliomis giriomis sau jie linksmai laisvėj ir laimėj gyveno ir

tt... Man to viso beklasant apsaldavo szirdis ir teip graudu ir gailu palikdavo, gailu tos laimingos žilos praieities. Toliaus, daktaras pasakodavo kad mes ir dabar butumėm laimingi, jeigu tiktai įszkoltume apszvietimo ir pažinimo savęs, o teip gi ir supratimo, kas mus sziądien nelaimingais daro...
.....

Vieną dieną aplekė Skurdžių kaimą tokia žinia: žandrai atvažiavę pas daktarą isz krėtė jo namus, jį patį paėmė, įsodino į vežimą ir iszvežė nežinia kur.

— Dėlko jį iszvežė?—rupinosi gyventojai,—jis buvo toks geras žmogus?...

Teisybė, jog jis buvo geras žmogus. Jis neužmiršo, kad yra kilęs isz lietuvių ir, kad apie savo brolių gerą turi rupintis; szgies isz visų pajiegtų pratrinti jiems akis ir parodyti priezastį jų vargų ir nelaimių, o podraug visa szirdžia buvo jiems atsidaavęs ant patatymo jų ant kelio tiesos, kuriuom vardieniai eidami, galėtų pagerinti savo sunkų buvį...
.....

Ilgai daktaro mes neregėjom, bet vieną gražų pavasario rytą pamatėm, jog mūsų mylimasis daktaras parvažioja. Kiek tų buvo džiaugsmo! Kiek szirdingų sveikinimų!... Bet... žmonės kalbėjo:

— Tai Dieve, dar toks jaunas, o kaip baisiai nebagelis iszblyszkes!—Tur—but jau neilgai gyvens ant svieto!... — Ir isztikro, — po kelių sanvazių jau nesžė daktaro lavoną ant kapinių, atiduodami įszaltą globą motinos—žemės!... Isz žemės atėjęs—vėl tų pagrįžo, kaip ir kiekvienas žmogus...
.....

Vienok gi pasėta jo sėkla nepranyko, jos nenudaigijo nė asztrios szalnos, nė smarkus sziaurės vėjai! Ta sėkla auga, bujoja ir su laiku atnesz labai puikius vaisius meilės artymo,

meilės Lietuvos, brangios tėvynės, ir drąsaus atjieszkjomo atimtos brangios liuosybės, dėl Lietuvos žmonelių! Dabar ta sėkla—tik daigus leidžia, o ateis laikas, kad jį užžels visų tautiečių szirdis, ir tada visi supratę jos gerybę, — garbins gultinį szaltuose kapeliuose jos sėjką, už mus savo jaunus dienas ir gyvastį paaukavusį.

Vienok žmonių atmintį tebėra kiekvienas daktaro žingsnis ir visi jo meilės žodeliai, ir ant visų lupų girdėtis pasigailėjimo ir džiūdos paguodonės žodžiai dėl altruisto velionio. Vien tik tie stebisi, isz tokio žmonių prievelionio prisirszimo, kurie ir dabar dar negali suprasti tos naujos dvasios, klaidžiodami tamsoj po senam. Jie pyksta ir persekioja jaunesniuosius, kurie supratę reikalingumą mokslo ir liuosybės griebėsi visoms pastangoms tą įgyt!...

Bet sziądien jau niekas tos sėklos neužstelbs, kuri iszdygusi auga ir bujoja. Isz jos isz augs medžiai, milžiniškos girkios, kurios joks szventvagiszkas kirvis negalės įveikt. Tos girios užmas suszauks visus Lietuvos vaikelius įkuopą, kurie susiję ir atvertę istorijos lapus—perskaitys apie savo tėvukų ir prazudytos tėvynės vargę, ir... iszdžuos baisią iszartmę savo kraugeriams.

Liepuks.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje Waterbury, Conn. Sulaukę rudenio, turim progą prisistebėt gamtos darbams. Ji nuplėszė rubus nuo medžių, apnuogino pievas ir laukus, priversdama iszmingiausį szios žemės sutvėrimą, žmogų laikytis savo lindynėje. Žodžiu visur, kur tik užmesi akį, visur matosi nepaslepiama atmaina.

Lietuvių gyvenime ir gi nemažai galima užtėmyti naujų atsitikimų ir žymių permainų.

Visiems žinomas ir tarp lie-

tuvių pagarsėjęs, p. Jonas Grinius, kurį kun. Saurusaitis buvo jau net antru kartu parsikvietęs dėl „apgyrimo tikėjimo“ vėl apleido Waterbury. Mat, kad ir su prigavyste buvo pasigarsinę, kad buk nupirkęs nuo Saurusaiczio spaustuvę ir iszleidinęs „Bažnyczios Tarną“, bet visgi negalėjo nieko laimėti, nes žmonės sykį apgauti, saugiaus tėmyjo į visokias szulerystas. Tai gi aiszku, kad p. Grinius negalėnė jokiū būdu prigyti prie Waterburio lietuvių.

Kaip buvo raszta „Vienybybėje“, kad vietoje kn. Saurusaiczio buvo įmainytas kun. Milukas, tai gi, tas buvo tik ant trumpo laiko—dviejų savaiczių. Dabar vėl yra atsimainę. Mat buvo daryti mainai lygioms, be jokių „priedų“, todėl lengva buvo atsimainyti.

Neprigulmingiems mainai ir gi nenusisekė; isz mainytas ant Dilionio—Rusikis, pradėjo su parapijonais nesątaikauti, todėl, 8 spalnio, naujas klebonas „atsisakęs“ ant toliaus laikyti dievmaldystę; už tai tą pacią dieną, sulaukę vakaro, parapijonai ant savo susirinkimo nutarė pasijieszkoti sau kitą kleboną. Kokį dabar sulauksime tai sunku įspėti.

Spalnio 1 d., kun. Saurusaitis per pamokslą užkvietė lietuviszkas draugystės imti dalyvumą prie szventinimo kampinio akmenio, airių katalikiszkos bažnyczios. Draugystės: Szv. Kazimiero, Szv. Juozapo, Szv. Stanislovo, Saldžiausios Szirdies Jezaus ir Apasztalystės, — ant paskirto laiko su visa prieranga, parodai, susirinko pas prigulmingą bažnyčią. Sz. Kazimiero dr. net pasisamdė parodai Liet. Sunų Dr. muzikantus. Kun. Saurusaitis patėmyjęs, kad lietuviszki muzikantai taisosi į „uniformas“ ir skubinas stoti į pryszakį idant nuvesti lietuvius su marszais pas szventi-

q pagarsėjęs, p. Jonas G. kurį kun. Saurusaitis be u net antru kartu pas... es dėl „apgynimo tikėj... vėl apleido Waterbury... kad ir su prigavyse be... sigarsinę, kad buk... s nuo Saurusaicžio spaus... ir išsleidinėses „Badr... Tarną“, bet visgi nep... ieko laimėti, nes žmon... pgausti, saugiaus (tėm... tias szulerystas. Tai g... , kad p. Grinius neg... kiu budu prigyti pri... burio lietuvių.

o buvo raszyta „Viep...“, kad vietoje ku. Su... io buvo įmąnytas kn... s, tai-gi, tas buvo tik... umpo laiko — dvių... y. Dabar vėl yra a... Mat buvo darpi... lygioms, be jokį... , todėl lengva ber... yti.

gulmingiems maini... usisekė; isz mainyt... nio-Rusikis, pradėję... įjonais nesątaikant... palinio, naujas kle... tsisakęs“ ant toliau... evmaldystę; už tai t... eną, sulaukę vakar... ai ant savo susirio... rė pasijieszkoti su... ną. Koki dabar sa... ai sunku įspėti.

1 d., kun. Sauro... amokslą užkvieta... s draugystes imi... prie szventinimo... kmenio, airių kate... azyncios. Drau... zv. Kazimiero, Ser... zv. Stanislovo, Sab... širdies Jezaus ir... es, — ant paskirto... a prieranga, paro... o pas prigulmingą... Sz. Kazimiero dr... dė parodai Liet... zikantus. Kun... atėmyjęs, kad lie... zikantai taisosi į... ir skubinas stoti... ant nuvesti lietu... ais pas szventi-

namą akmenį, liepė Sz. Kazi- miero dr. n'eiti. Mat priežatis buvo — „bedieviszkas benas“. „Benas“ draugystei kelis mar- szus ant vietos pagraįyjo, visi lietuviai rankomis plojo — ir, tuom visa paroda be jokio marszavimo užsibaigė. Per tą visą sumiszią, isz szalies žiurint iszrodė, anot dzukelio „cikras pawstanius“. Tam visam „pawstaniui“ ir sumi- szimui yra kaltas kun. Sauro- saitis, nes jis norėjo paniekinti lietuviszkus muzikantus, isz kurių ma'onės, laike savo pa- rapijinių „fairų“ szauniai pa- sipinigavo. Szįkart visi lie- tuviai, net ir davatkos, klebo- ną kiteip nevadina, kaip „kriauczių“.

„Susiv.“ kuopa dėl busen- czio savo koncerto „parsamė didžiausią visam mieste svetainę — „City Hall“, ant kurios gali patilpti 8000 ypatų.

Lietuviszka pramonystė kas kart kįla augsztyn. Jaunas lietuvis, Urbukas iszsimokinęs aptiekorystės, dabar su tėvais nusipirko aptieką. Grazi pramonė ir lietuviams reikalinga, todėl lietuvių priderystė saviszkį paremti. *Baznytinis.*

W. Lynn, Mass. Maty- damas jog isz mūsų kampelio niekas apie mūsų gyvenimą nė žodelio nepranesza, pasirį- žau nors kelis žodžius pabriežti ir tuomi praneszti mūsų miestelio lietuvių gyvenimą. Nors nieko ypatingo neprane- sziu, kadagi mūsų žmonės ty- kus: masztynių nekelia, nors, tiesą sakant ir teipgi nieko gero neveikia. Czion yra viena lietuviszka draugystė (kokia? Red.) ir, tie visi kurie priguli prie jos labai dorai elgiasi; tik ant nelaimės, kad nedaug raz- szosi prie jos, bevelydami sau maukti alutį szinkuojamą per glamias bobutes, kurios daug pigiau jį pardavinėja neg sa- liuonuose. Ketinama yra su- tverti „Tev. Myl. D.“ kuopa, kas, zinoma szirdingai butų

velytina. Drašos, broliai! Im- kim paveizdą nuo kitų tautie- czių, kurie dirba, bruzda ir riszasi į kuopas, tuom pakel- dami savę kitų viengenczių akyse.

Darbai czion einasi viduti- niszka, labiausiai kurpiny- cziose. Dar ir isz kitur pri- buvę gauna greicziau darba. Už vis sunkiau darbai eina plieno ir gelezies liejinycziose, kur ir praeitą sąvaitę 40 vyrų kompanijos atstatė nuo darbo, dažinoję jog anie priguli prie unijų. (Geri ir apsiszvietę darbininkai, matydami kaip jų brolius kapitalistai iszmeta ant gatvės — straikuoja ir prieszinas kompanijų szuny- bėms. Red.). *B. Miglinas.*

Brooklyn, N. Y. Jei yra kur lietuviai perkeitę savo nuomones, tai czion tikrai, ži- noma nors atsiranda dar ir prastai pasielgiancezių. Pasku- tiniam laike, tarp kitko lietu- viai yra užsiėmę su kun. Varnagriu. Tas kunigėlis isz pradžios czion pribuvęs pasi- rodė gana ramus, rodos, bet, juo tolyn tuom ėjo baisyn, o jau antri metai biauru ir pa- mislyt kaip jis su savo para- pionais apsiėjo, minėtinai szj- met: kokias tik srutas biaury- bių turėjo surijęs vis ant lietu- vių iszliejo. Baznyczoje per vi- są pereitą vasarą laikė po sza- bą policmonų ir erzino žmones, szpigas po nosiems kaiszioda- mi, kad tik sukelti musztynes ir padaryti skerdynę teip, kaip Kaulakis ir Kaminskas Phila- delphioj, bet ant tiek Brook- lyniecziai pasirodė iszmintin- gais, kad nuo visokių apgavi- mų apsisergėjo, kad tik ne reiktų pralieti kraujas ir turėt suskaldytas galvas. Kunigo pasistengimai nieko nepagel- bėjo. Galiausiai porą mėnesių atgalios, kun. Varnagiris su savo bernu, vieną isz lietuvių suaresztavo, kad ant berno pa- reikalavimo tas pinigų nedavė, zinoma, isz baznyczios nuvedė

tą žmogelį į szaltąją ir po tam ne tik kun. bet ir vyskupas, abudu paraszė pas sudžią laisz- kus, praszydami žiauriai nu- bausti szyksztuolį. Byla tęsėsi ir, vargino žmogelį kiek tik ga- lėjo, galop atidėjo ant „special“ sesijos, na o tie tris bedieviai, sudžios ėmė ir iszteisino žmo- gelį; kun. ir jo bernas provą praloszė. Isz tos priezasties, Brooklyno lietuviai pareikala- vo, kad nedoreliai liktųsi nu- bausti, ir pereitą sąvaitę tapo iszimtas ant kunigo varantas, bet szis tą pajutęs slapstėsi, kaip mergaitė kunigo sakė de- tektyvams, net penkias dienas.

9 d. atėjo keturi detektyvai jieszkot kunigo į kleboniją, bet jo namiszka atsakė, kad jau penkta diena nėra namie. Iszėjus detektyvams isz klebo- nijos, „tėvelis“ neiszkesdamas dirstelėjo per langą, o czia tų bedievių detektyvų ir gi dabo- ta; kaip tik užmatė, tuojaus puolėsi prie durų, — bet na- miszkaie neįsileido. Taigi tų netinginių buta, — kad per duris neleidžia, tai iszdaužę langus ir sulindę vidun, pasi- ėmė ir teip, kaip aniolai po smert grieszną duszelę, naga- beno į szaltąją. Dėl kunigo parankos greit negavo, už tai net keliolika valandų reikėjo praleisti apdumojant novennas. Kunigas ir jo bernas yra skun- dziami kriminaliszkaie, už tai, kad tas žmogelis buvo polic- mono baznyczioj suaresztavo- tas, kurį kaip sugautąjį Kristų, kun. V. ir jo bernas muszė. Antra skunda už nuplėszimą garbės, kad neteisingai aresz- tuotas, ir reikalauja materija- liszko atlyginimo.

Parapijonų draugas.

New Britain, Conn. Ne žiurint į visokias nelaimes, slė- gianczias, teip mūsų brangią tėvynę, kaip ir brolius vientau- czius, ir nežiurint į mūsų pa- czių įvairius nesutikimus — vis gi randasi keletas sągentai- nių, kurių szirdyį dar nėra už-

gesusi meilė prigimtos szalies ir rupestis jos reikalų. La- biausiai duodas į akis gražus pasielgimai lietuvių ir lietu- vaiczių susirinkusių ant vestu- vių, kur prie muzikos ir links- mių szokių, vienok szirdijs dau- gelio plaksnoja meile mūsų brangiausios szalies, ir, kaip sztai — New Britain'e, per dvejas vestuves: p. Mingilos ir p. Vinco Gutausko, suauka- vo lietuviai tautos reikalams net \$8,60. Vardan mielos tė- vynės, isztariame aukavusiems gentainiams aczių!

M. Neimonas.

Rhone, Pa. Musų kaime- lio lietuviai, susirinkę ant ves- tuvių p. Nagrockio sumetė aukų \$3,70 isz kurių skiriam \$1,65 kankintiniams, \$2,00 — mokslaeiviams ir 5 c. persiun- timui.

Reikia primint, jog rinkti aukas, labai sunki užduotis; visiems zinoma jog lietuviai be aluczio neapsieina ir nuo tų ką dizeciai įsigėrę, renkant, tenka nukęsti daug iszjuoki- mų ir paniekinimų; — bet vis reikia jiems atleisti, nes diena po djeos, gal ateis laikas, kad alei vienas isz mūsų brolių su- sipratę — noriai prisidės ant tautos labo. — Vardan kan- kintinių ir mokslaeivių, iszta- riam aukavusiems szirdingą aczių.

Rinkėjai: *J. Szukis, J. Savukinas.*

Foxcroft, Me. Musų apie- linkėj 6—7 d. lapkriczio pri- vertė sniego iki 16 colių gil- mo, — kas labai žmones ne- prisirengusius prie žiemos — nugandino. Tulų, net ir gy- vuliai ganyklose tapo užsnigti. Bėt kadagi žemė dar neįsza- lusi, tai saulės gedra vėl viską per porą dienų — sutirpdė, sunaikino.

Su darbais czion einasi la- bai trumpai, nes vietinės dirb- tuvės, vandeniū varomos, dėl stokos lietaus tik pusę laiko teiszdirba. *J. K.*

Susivienijimo L. A. reikalai.

„Dabar tai nekitados“ vis kas persimainė, ir ant laimės nors iš palengvo, pradeda virsti visi reikalai į gerą pusę. Lietuviai pradeda, kas kart savo reikalus suprasti. Kas gal užginti, kad, sžtai — lietuviai teip umam laike, szaly p daugelio visokių reikalų, įvairių, net begėdiszkų trukdymų iš pusės savo tamsesnių brolių ir didelio vargo savo gyvenime, — žengia sparciais žingsniais tautiszka me judėjime! Vos du meteliai prasliuko, kaip lietuvių arti keturi tukstanciai susiliejo į vieną didelę organizaciją — Susivienijimą. Kaipgi būtų malonu, kad visi lietuviai sueitų vieną kartą į stiprią vienybę. „Tris atskiri „Susivienijimai“, ir visi veik su vienokioms posmertinėms galėtų sueiti į vieną didį ir lietuviams butinai reikalingą, Tautiszka (ne „tautietiszka“, kaip „Žvaigždė“ tycziojasi, nes pagal „Ž.“ numanymą tai jų Susivienijimas reiktų vadinti „katalikietiszku“, o ne katalikiszku) Susivienijimą. Tai bent pasirodytum, jog esam lietuviai ir norim gyvuoti. Sziądien, išsiskirstę į kelias mažas, ir dar viena-kita prieszingas partijas, duodam suprasti daugumui, kad mes visai silpni esam ir negalim, arba visai nemo kam nė savo reikalų vesti, nė vienybėj gyventi. Nelaimė, kad tarp mūsų yra keletas žmonių, kurie visokiais budais stengiasi visuomenės gerus norus ir užmanymus sutremti sunaikinti. Tam bauriam savo darbui naudoja kaip įrankį niekinimą visų tų, kurie iš szirdies stengiasi gero dėl savo brolių ir abelnai dėl visos tautos. Bet vienok yra keletas ir tokių, kurie patį budami blaivus, mandagus ir geros valės vyrai, su didžiausiu pasiszventimu bėgioja po namus, ir stengiasi prikalbinti, savo

sątaucius, kad rasytųsi prie „Susiv.“ ir tokiu budu apsisaugotų patį savę nors su maža posmertine, kad po myriui butų su kuom savę pasilaidoti. Prigulėdami prie „Susiv.“ gauna ne tik posmėtinę, bet prisideda, nors su maža dalele ir prie abelnų tautiszka reikalų. Visa lietuvių galybė tai tautiszkas Susivienijimas. Kiti, vėl užgauti savo kentancijų, brolių, szaltame Sibyre vaitojimais, ir nors patį budami nuvargę per ilgas valandas prie kasdieninio darbo, — eina po lietuvių gyvenimus, rinkdami po centą, idant suszelpti nelaimingus tautiecius, nekal tus kankintinius! Bet už tą visą jų darbą, nuovargį, ką jie pelno? O tai, atsiranda iš paezių lietuvių, kurie nors patį rankas sudėję nieko neveikia ir veikti nenori, juosgi apszaukia „bedieviais“, „netikėliais“, „szliuptyniais“ ir tt. Ar galima vadinti tą bedievyste, kas yra gero daroma dėl savo artymo? Ar nepritiktų apszaukti bedieviais tuos, kurie visokiais budais sėja tarp lietuvių nesutikimus, karciamosę galvas kitiems skaldo ir daro gėdą dėl visos tautos? Bet ant laimės, kas kartas pradeda didintis skaitlius žmonių, kurie daugiau pramato ir mėgina atskirti gerą nuo blogo.

Sztai pacziam Waterbury'je, vyrai be nuoalsio, geri agitatoriai pasidarbavo dėl padidinimo Susivienijimo, kur ir sziądien 34 nauji sąnariai prie 11 kuopos prisiraszė. 400 sąuarių, vienam tik Waterburyje jau savo nuomonėms pritaria ir dėkavoja už veiklumą ir gerą agitaciją dėl Susivienijimo. Pirmiaus prisirazydavo 2—3 sąnariai, o sziądien raszosi po 40—50, naujų ant karto. Matomai, kad visi neiszmintingi draudimai ir nelemti niekinimai to, kas yra gero, priduo da žmonėms daugiau drąsos — stot į pusę tų, kurie trokszta gerovės savo broliams ir abel-

nai visai sziądien nuvargintai lietuvių tautai. Taigi nepaisant į visas iš szalies daromas paines, lai buna mūsų kiekvieno pareiga didinti skaitlių tautiszko Susivienijimo!

Kibkime, broliai į vienybę,
Tad garbę mus tėvynė gaus,
Vienybėj rasim sau tvirtybę,
Kiekviens iš mus laimę ragaus.

Jonas Tareila

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

S. Boston, Mass. 32 kp. Traideno
Marė Sundukienė
Jonas Mickevyczius
Andrius Starinskas
S. Boston, Mass. dr. Liet. Dukterų
Veronika Lazauckiutė
Magdė Rezevskienė
Izabelė Sribikiutė
Grasilda Stokiutė
Spring Valley, Ill. 46 kuopa
Vincas Skinkis
Elzbieta Survilienė
Povilas Balsevyczius
Ludvika Balsevycziene
Edwardsville, Pa. 1 kuopa
Maczius Liutkevyczius
Ona Liutkevycziene
Rožė Karlavycziutė
Jonas Roczkus
Juozas Vnukauckas
Emilija Vnukauckienė
Katrė Vnukauckienė
S. Boston, Mass. dr. Vytauto
Jurgis Janulevyczius
Pranas Laukutis
Jonas Skirius
P. Julkevyczius
J. Zardeckas
Jonas Ambrazaitis
Bonev. Rimkus
Jurgis Bieliauskas
Gabriel. Marcinkevyczius
Motiejus Meszlis
Pittsburg, Pa. 40 kuopa
Antanas Zalga
Pov. Bikinas
Motiejus Valiukauckas
Vaelovas Žilionis
Pranas Samulevyczius
Antanas Kvederis
Juozas Butkauckas
Jurgis Stulgaitis
Antanas Povilaitis
Antanas Petkauckas
Mikas Volungevyczius
Kastantas Roziukas
Adolpas Zekas
Kazys Bikinas
Stasys Maskeliunas
Antanas Jurkonis
Petras Daudaris
Jonas Viczinas

Elizabeth, N. J. 3 kuopa
Tamoszius Gelezzius
Plymouth, Pa. dr. Valancziaus
Jurgis Valinczius
Plymouth, Pa. dr. Vytauto
Juozas Klusaitis
Marė Klusaitienė
Kostanc ja Narbutienė
Waterbury, Conn. 11 kuopa
Ona Avieciutė
Paulina Podvareciejutė
Jieva Butnoraitė
Ona Barciutė
Petronė Jusziutė
Katrė Auksiniutė
Anelė Petruszaniutė
Juozas Szemeta
Ursulė Tupikaitė
Petras Jenkevyczius
Jonas Adomaitis
Juozas Dilionis
Motiejus Mitrulevyczius
Izidorius Cinaitis
Vincas Arlauckas
Magdė Prapuolienė
Jonas Gargacas
Kazys Kuzevyczius
Petronė Žemaičiutė
Petras Laimantavyczius
Urszė Stoczkonienė
Jieva Dumszaitienė
Ona Lizdynaitė
Jieva Stankevycziutė
Juozas Sasnauskas
Kazys Vaiciekauckas
Emilija Zanavycziene
Petronė Baliunienė
Antanas Jermoszka
Jieva Czepulienė
Magdė Brazauskienė
Pranas Paulauskas
Anupras Antanavyczius
Emilija Dumszienė

Nuo 18 seimo iki 31 dienos spalio 1903 m. prisiraszė prie „Susivienijimo Liet. Amerikoje“ naujų sąnarių 800.

T. Astramskas.

S. L. A. sekretorius

Stovis kasos S.L.A.

Kuopos Įmokėjo:

1	Edwardsville, Pa.	59,50
2	Forest City, Pa.	9,00
3	Elizabeth, N. J.	13,00
4	Lost Creek, Pa.	25,50
5	Plymouth, Pa.	14,00
6	Plymouth, Pa.	18,00
7	Pittston, Pa.	95,50
8	Delray, Mich.	12,00
9	Traverse City, Mich.	5,50
10	Philadelphia, Pa.	49,00
11	Waterbury, Conn.	184,00
12	Nanticoke, Pa.	8,00
13	Minersville, Pa.	36,00
14	Cleveland, Ohio.	21,00
15	Pittston, Pa. Blaivininkų	8,50

16 Mahanoy Plane, Pa.	9,50
17 Brockton, Mass.	4,00
18 Westville, Ill.	12,00
19 Toluca, Ill.	14,00
20 Union City, Conn.	53,00
21 Detroit, Mich.	18,00
22 So. Wilmington, Del. nėra	—
23 Shenandoah, Pa.	54,00
24 Glen Lyon ir Wanamie, Pa.	29,00
25 Hastings, Pa.	—
26 New Britain, Conn.	5,00
27 Newark, N. J.	13,00
28 Seymour, Conn.	1,50
29 Westville, Ill.	25,00
30 Scranton, Pa.	35,00
31 Mahanoy City, Pa.	16,50
32 So. Boston, Mass. Traideno	14,00
33 So. Boston, Mass. Vitauto	78,50
34 New Britain, Conn.	42,00
35 Wilkes Barre, Pa.	25,50
36 Chicago, Ill.	27,00
37 Plymouth, Pa.	21,00
38 Brooklyn, N. Y.	51,50
39 Gilberton, Pa.	14,00
40 Pittsburg, Pa.	36,00
41 Lawrence, Mass.	16,50
42 Wilmerding, Pa.	13,50
43 So. Boston, Mass.	89,00
44 Rhone, Pa.	14,50
45 Hazleton, Pa. nėra	—
46 Spring Valley, Ill.	28,50
47 Pasaic, N. J.	11,50
48 Woodmere, Mich.	1,00
49 Meriden, Conn.	12,00
50 Jersey City, N. J.	9,00
51 Bridgeport, Conn.	3,50
52 Mt. Carmel, Pa.	9,00
53 Plymouth, Pa.	30,50
54 Nashua N. H.	14,00
55 Torrington, Conn.	9,50
56 Foxcroft,	4,00
57 Worcester, Mass.	19,50
58 Hudson, Mass.	24,00
59 Shelton, Conn.	13,50
60 Grand Rapids, Mich.	7,00
61 So. Bethlehem, Pa.	13,00
62 So. Manchester, Conn.	50
63 Providence, R. J.	7,00
64 Baltimore, Md.	12,00
65 Oglesby, Ill.	2,50
66 Ansonia, Conn.	2,50
67 Luzerne, Pa.	8,50
68 Breslau, Pa.	20,50
69 Rochester, N. Y.	16,50
70 Tyre, Pa.	6,00
71 Habohin, N. J. nėra	—
72 So. Boston, Mass.	12,50
73 Elizabeth, N. J.	16,00
74 So. Chicago, Ill.	19,50
75 Los Angelis, Col. nėra	—
76 Troop, Pa.	18,00
77 Lynn, Mass.	24,50
78 Plymouth, Pa.	5,50
79 Springville, Ill.	14,00
80 Presburg, Pa.	4,00
81 Exeter, Pa.	10,00
82 Pana, Ill.	13,00

Naujos	Brooklyn, N. J. Dramat. dr.	11,00
	New Haven, Conn.	20,50
	Edwardsville, Pa.	8,00
	Allegheny, Pa.	15,50
	Bradville, Ill. pavienių	4,00
	Mystic, Conn. pavienių	2,00
	Viso bertaininių mokesčių	\$1775,00
	Už ženklelius	36,00
	Ant tautiszkų reikalų	14,58
	Sužeistam Jonui Baniui	25,94
	Įmokėjo kuopos nuo išėjimo	—
	6 N. Atskaitos	\$1851,52
	Pereitaj atskaitoj garsinta	\$7330,22
	Viso	\$9181,74
	Iszimant J. Banio	25,94
	Lieka	\$9155,80
	Visos iszeigos nuo seimo	\$1884,58
	Viso turto S. L. A.	\$7271,32
	Kasier. T. Pauksztis.	—

Ant sužeisto draugo Jono Banio sudėjo szios kuopos:

49 Meriden, Conn.	3,25
19 Toluca, Ill.	75
4 Lost Creek, Pa.	1,70
55 Torrington, Conn.	65
69 Rochester, N. Y.	1,85
69 Shelton, Conn.	1,05
61 So. Bethlehem, Pa.	70
81 Exeter, Pa.	1,15
71 Springfield, Ill.	1,45
30 Scranton, Pa.	1,72
40 Pittsburg, Pa.	3,25
46 Spring Valley, Ill.	4,05
73 Elizabeth, N. J.	3,25
28 Seymour, Conn.	10
T. Pauksztis S. L. A. kasier.	1,00
Viso	\$25,92

Gal daugelis kuopų virszininkai per bertaininius susirinkimus visai pamiršo priminti ir teip liko neaukavę dėl savo draugbrolio. Gerai būtų atsiminti ir ant sausio 1904 ir renkant bertainio priminti paaukavimus ir dėl J. Banio, sąnario S. L. A. 52 kuopos Mt. Carmel. Pa.

T. Pauksztis,
Kasierius S. L. A.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Foxcroft, Me. Musų Tėv. Myl. Dr. 46 kuopa rinkimuose virszininkų perstatom sziuos: prezidentu — P. Mikolainį iš Ellis Island, sekretorium — p.

M. J. Czeponį iš New Britain, Conn., kasierium — p. J. Naujoką iš New York, knygium — Dr. J. T. Želviene ir treciu sąnariu literatizsko komiteto J. O. Szirvydą „Vienybės“ redaktorių. Organu T. M. D. patariam palikti ir ant toliaus „Vienybę“.
Kp. sekret. J. Klimavyczia.

Ką sakyt apie tą?

Angliszkas laikrasztis „Baltimore American“, iszeinantis Baltimorėje, paduoda nuo 6 lapkriczio s. m. sztai kokią žinią, kurę iszvertę czion žodis į žodį paduodame skaitytojams. Sztai ką raszo:

„Vietinėje priepilaukoje „North German Lloyd“, ateivių name, vakar atsitiko labai painus susidurimas tarpe lietuvių kunigo Juozo Lietuvos niko ir jauno vaikino Antano Arczikausko, kurs atėjo pasitikti atkeliavusios iš Lietuvos savo suziedotinės Marės Staniauskytės.

Kadan gi pribuvusi mergina nežino angliszkai nė žodžio, tai urėdninkai emigrantų (ateivių) namo negalėdami isztirti keno pusėj yra tiesa ir keno melas, ir pasitikėdama geriaus žodžiams kunigo negu nepažįstamo vaikino atidavė mergaitę ant rankų kun. Lietuvosniko, kurs pasakė, kad sziam vaikiniui tos mergaitės nepaimt, nežiurint į iszimtą išz court'o „licens“.

A. Arczikauskas, kvosztas apie tą teip pasakė:

„Szeszi metai atgal, asz iszvažiudamas iš Lietuvos turėjau draugiszką pažintį su szia mergaite, kurią dabar ketinu vest. Szjmet asz paketinę apsisvest, pradėjau raszinēt pas ją laiszkus, kviesdamas kad ją važiutuų į Ameriką ir tekėtų už manęs, ir ji meliliai ant to sutikusi, paraszė vienasyk man kad ji galinti važiuoti, prie to ir tėvai ją noriai leidzią. Tada asz nusiuncziau jai \$36,00 ant

kelio iki Baltimore's, ir kaip dasizinojau, kad ji nepoilgo jau pribus į Baltimores priepilauką, tai asz persikėliau gyvent teip gi czion (pirm to gyvenau Richmond'e, Va.), kad galėczia czion ją pasitikti. Kadan gi jai atvažiavus asz nuėjau pasitikti, emigracijos užveizda — pagal tiesų užginanczių iszleist merginą atėjusiam vaikiniui, nebroluiui — jos su manim neleido, pridurdama, kad jei asz noriu ją iszimt, tai czia ant vietos turiu szliubą imt ir tada vestis. Asz tą iszgirdęs, tuojaus pasiuncziau savo draugą L. Reną, kad szis parkviestų tam tikslui kunigą, teip, kaip asz esmi kataliku. Kada kun. Lietuvosnikas atkako į uostą, jis pasiēmė mano merginą į privatiszką kambari, ir po keletu minutų iszėjęs su ja apskelbė emigracijos urėdninkams, kad szii mergina jau permainsi savo nuomonę ir nebenorinti už manęs tekėti. Tokiu budu jis nežiurint į mano suziedotinės protestą, kuri verkdama nuo jo globos gynėsi, kun. L. paēmė ją ir iszsiavedė. Kada asz nuėjau pas jį į namus, jis manęs neįsileido ir sakė iszjuokdamas, kad jokios merginos pas jį nėra. Bet asz gerai dažinojau, kad /mano mergina yra kunigo namuose“.

Tyrinėjant iszsziaiszkino vienok, kad mergina yra pas kunigą. Nuo jos nieko negalima dasiziniot, kadan gi ji angliszkai nemoka. (Ar gi jau Baltimorėj nėra gerų žmonių-lietuvių, kurie padėtų atimt mergaitę, per kunigą totoriszku budu užgriebtą? Red.). Kunigas gi Lietuvosnikas szeip nupasakoj:

„Budams pakviestas duot sziam vyrui su ta mergina szliubą, kaip tik pamacziau jį, tuoj pripažinau, kad szis vyras yra atsiskyres, nuo bažnyczios ir, todėl netinkantis merginai už vyrą, kuri yra gera katalikė. Asz tą savo nuziurėjimą

apreiskiau merginai, kuri sutiko su manim, kad palaukt su apšvedimu, iki pareis nuo tėvų atsakymas su pavelyjimu, teip, kaip ji yra nepilnų (19) metų. Iki sulaukiant nuo tėvų atsakyma, asz ją palaikysiu pas save—klebonioj. Ji negali kalbėt angliskai, to—gi—del asz duodu pas savę atvangią prieglaudą. Nors szis vaikinai jai siuntė pinigų ant klio, bet asz jai liepia, kad ji jantų negražintų, nes jos tėvas jam teip—gi skolino iszvažiujant į Ameriką keli metai atgalios. Nieks negali priverst szios mergiuos kad ji tekėtų už jo, nė manęs, kad asz ją jam atiduociau. Ji bus su manim mažiausiai mėnesį, iki ateis nuo jos tėvų atsakymas, ant laiszko, kurį asz pas juos parasziau”.

Kada kunigo žodžiai tapę praneszi Arczikauskui, szis visai atmetė tuos kun. L. apkaltinimus. Jis sako, niekuomet nebuvęs nuo bažnyčios atsiskyręs ir kad savo gyvenime dar niekados kun. Lietuvniko nešas regėjęs, ir kad jo Lietuvnikas teip gi niekur nėra pirm to matęs. Jis esąs neseniai isz Richmondo atvažiavęs ir vaiksziuojęs į bažnyčią anglų, tiktai eidamas į prielauką dasizinojęs nuo savo draugo Reno, kad yra ir lietuvių kunigas, ir todėl—gi pas jį atsizsaukęs reikale szliubo.

Jis atsizaukė prie tiesos, reikalaudamas atėmimo nuo kunigo suziedotinės, su kuria jis tuojaus apšives, nes ir ji sako nori isz kunigo isztrukt”.

Tiek tai raszo „B. American” apie iszdykusio kunigpa laikio intrigas, ardanczio ramybę tarp tykių ir nieko blogo nemislyjanczių žmonelių.

Mano idealas.

...Nė senas, nė jaunas... nė szlyksztus nė patogus,—ne drąsus, jautrus,—matęs svieto,

—laimės ir nelaimės... Teisingas, darbsztus, tvirtas dvasėjė, padorus, blaivus, neiszdidus.—

Mano idealą gnuodoja žmonės... Jis nepaiso nė ant žmonių pagyro nė baumės. Pasiszventęs vienam siekiui ir neatsizvelgdamas ant visuomeniszkos opinijos—dirba, tiesiu keliu žengdamas, nesvyruojant nė į vieną nė į kitą szalį. Jis pasiszventęs yra įgyjimui draugijai laimės, laisvės ir lygybės,—neilstancziai gaivina draugbrolių prazudytą viltį, ragina prie doros, pasiszventimo ir iszstobuliniimo...

Mano idealas baisesi kenczia matydamas svieto neteisybę, kovą už skatiką, vergavimą luomos luomai, ryjimą žemesnio per didesnį ir visus stimulant ant to paties mėszylo. Jis turi viltį, kad ateityje teisybė pergales veidmainystę, kad kiekviena ypata įgys pilną laisvę, lygybę ir laimę, kad visa plati žmonija — bus broliais.

Mano idealo lobis yra: protas kiltas ir puikus, kuriame nėra vietos: n'apykantai, szin:kszlėms, nekantrybei, žvėriszkumui. Jį puoszia: gryna sauzinė, tvirta dvasė, geri darbai. Jo mislis skrieja eteru į visatos erdmę,—jieszkant peno, į peklos gilybę—jieszkant prapulties į rojaus uksmes,—jieszkant grožybės, romės, į žmonijos pulkus,—jieszkant žymių busenczios laimingos draugijos. Į perversmus praeities,—jieszkant vilties ateitei!...

Mano idealo geriausiais draugais, yra: knygos, muzika, daila, pramonė ir gamta. Jo meilė yra gausi, karszta, szventa... neįstengia jo sutepiti nė mislis, nė nepadorus apšreiszkimai! Džiaugiasi dangus isz tokios meilės.

Sudiev manó brangus idealas! Kas—žin ar gausiu tave kuomet iszvyst?...
Želvė.

Aukos kankintiniams.
New Britain, Conn. lietuvių aukos, surinktos ant vestuvių p. Mingilos:

M. Mingilas	50
A. Mingilienė	25
J. Drauczikas	50
F. Mingilas	50
M. Juozapaitis	50
J. Vidutis	50
A. Roszys	10
M. Brazauskas	10
K. Szviegzda	25
F. Plukas	25
J. Plukas	25
A. Ivanauskas	25
V. Tamoszaitis	10
St. Buivydziūtė	10
M. Brazauskiūtė	25

Ant vestuvių p. V. Gutausko:

J. Vidutis	50
S. Pilvelis	50
J. Tutlis	25
M. Radziunas	10
V. Gutauskas	25
C. Gutauskielė	25
A. Jurkiunas	25
U. Maszaičiūtė	25
A. Barczauskas	\$1,00
A. Valinczius	10
J. Lukoszevyczius	10
M. Januszkienė	10
O. Gutauskiūtė	10
V. Jurkevicz (lenkas)	10
J. Gutauskas	25
M. Neimonas	10

Viso \$8,60

Isz tų nusitraukia \$4,30 — lieka \$4,30.

Aukos Brooklyn'o, N. J. lietuvių, surinktos ant sukaktuvių „Birutės d-stės”:

V. Karalevyczius	25
J. Jakas	25
V. Strugis	25
J. Akusevyczius	25
J. Stankaitis	05
B. Stankaitienė	05
O. Struogienė	10
J. Miliauskas	10
M. Miliauskienė	10
S. Bernota	25
U. Jankauskienė	15
A. Jankauskas	10
J. Avulis	25
K. Avulienė	10
P. Akusevyczius	25

Viso \$2,50

Nusitraukia \$1,00— lieka \$1,50

Rhone, Pa., ant vestuvių p. Nagrockio:

J. Szukis	25
V. Paplauskas	25
A. Gibavyezius	25

J. Gutauskas	10
J. Kanapka	25
J. Anczarskas	10
J. T.	10
J. Krikszeziunas	10
J. Savukynas	10
A. Razauskas	10
J. Jonavyezius	10
A. Perlienė	15
A. Baksza	15
P. Pilvelis	10
J. Suitojus	15
M. Akelis	10
J. Virzbauskas	25
G. Tarkus	10
A. Nagrockis	25
V. Nagrockienė	25
J. Morkuza	10
O. Morkuzienė	15
J. Bagdziunas	25

Viso \$3,70

Nutraukus \$205 — lieka \$1,65

Buvo \$658,75

Viso \$666,20

Aukos mokslaeiviams.

New Britain, Conn. ant vestuvių pp. Mingilos ir V. Gutausko — \$4,30

Brooklyn, N.Y., surinkta ant sukakt. „Birutės dr.” \$1,00

Rhone, Pa., surinkta ant vest. p. Nagrockio \$2,00

Torrington, Conn. surinkta per vest. p. S. Vasiliausko:

J. Maliunaitis	25
J. Zurskis	15
A. Zurskienė	10
V. Zurskis	25
S. Vasiliauskas	05
A. Vasiliauskienė	10
J. Statkevyczius	25
P. Kvaracejūtė	15
A. Urbanavycziūtė	15
J. Pukas	10
P. Szarakas	05
A. Malunaitis	10
A. Kelmelis	05
K. Petrauskas	05
J. Vasiliauskas	05
P. Drauginis	15
V. Mileris	15
S. Radauskas	10
A. Vokietaitis	15
A. Tamosziunas	10

Viso \$2,50

Nutraukta 40 c. Viztaliui ir 10 c. persiuntimui lieka \$2,00

Buvo \$21,60

Viso \$30,90

Aukos A. Viztaliui.

Torrington, Ct. liet. aukos 40

Buvo \$26,29

Sykiu \$26,69

Isz visur.

Italijoje, provincijoje Marsilijos, pravažiuojant pro nekuri miestelį, ministerių pirmsė džiui-Combes, du italai pradėjo ant jo svaityt supuvusiais pamidorais, už ką tapo policijos nubausti, vienas ant 6, kitas ant 3 mėnesių kalėjimo. Jie buvo skundžiami trijuose prasižengimuose: įžeidimo valdžios, pasiprieszinimo valdžiai ir nepavalyto turėjimo ginklų (supuvusių vaisių!)

Marsilijoje, vietinis skyrius radikal-socialistų partijos, nutarė paduoti prancuzų socialistų pasiuntiniams atsisaukimą, kuriame užpraszo juos, kaip stovinczius prie vieszpatystės rėdo, susizinti su kitų szalių pasiuntiniais, prielankiais vieszpatysezių nusiginklavimui, ir susitarus, pareikalaut nuo visų vieszpatysezių, vieton dauginimo kariumenės—panaikinti ją visai.

Maskolijoje, dar szie miestai tapė pavesti asztriai sargybai: Vitebskas, Minskas ir Aleksandropolis (Erivaniaus gub.).

Paryžiuje, Prancuzijoje, ne kuris minykas — Dens, kurs buvo už mokytojų prie „krikščionystės brolių“ mokyklos, tapė nuo mokinių tėvų apskųstas už nemoraliziskus pasielgimus su paduotais jo globai vaikais. Kada policija griebėsi jį areštavot, jau jo namie nerado. Nežiurint į tą, vienok tiesdarystė nusprendė jį už akių ant 20 metų sunkių darbų. Nesenei, vienok pasisekė „tėvelį“ surast, kurs buvo slaptai atkakęs į Lioną ir įstojęs į kariumenę. Statytas į akis tiesos, visų savo biaurybių riežtai užsigynė, bet tas nieko negelbėjo, kadą gi kitas minykas—Amadeus viską iszaiskino ir, „tėvelis“ ką užsipelnęs—turės atsiimt.

Pajieszkojimai.

Asz Jonas Karsaukes (turbut Krasaukas), paeinantis isz Suvalkų gub., pribuvęs isz Lietuvos į New York'ą ir budams „szv. Juozapo prieglaudodos namuose“—pajieszkau savo pusbrolio, Prano Bartkaus, kurs gyvena bene Pittstone, Pa. Jeigu kas žinotų jo gyvenimą, praszau daneszi jam, kad, arba jis pats mane isz tų iszimtų, arba atsiųs tikieta ir \$5,00.

Adresas toks: St. Joseph Home, New York.

Az—Marcela Gurevicz, paeinanti isz Lenkijos ir budama sulaikyta ant Ellis Island, N. Y. atsiszaukiu prie savo sunaus Jono Gurevicziaus: Bx 22, Duryea, Pa., dėl iszėmimo manęs isz tų, arba prisiuntimo „affidavit“ atsiszaukt prie:

Albert Penyell'a, agent St. Joseph Home 117 Broadway st. New York.

Didelis susirinkimas ir prakalbos!

New Britain, Conn., parengia „Apszvietos“ d-stė tautiską szventę, ant atminties iszėjimo pirmo liet. laikraszcio „Ausra“ ir iszsiliuosavimo nuo baudživos, 22 d. lapkr. 3:30 po pietų. Apart prakalbų bus dainos, savikalbiai, szokiai, deklamacijos, žaislai, — ant galo vipsosina (teatras). Meilingai užkvecziame visus vientauczius be skirtumo lyczių ir pažvalgų, nes tai yra tautiszka szventė, kiekvienam lietuviui brangi. Įzenga 15 c.

Komitetas.

Susirinkimas ir prakalbos.

Brooklyno 38-tos kuopos Sus. L. A., kurios atsibus 22 d. lapk. (Nov.). Prasidės 3 val. po pietų, svetainėje „Caecilia Hall“ 101-103 Grand st., ir bus apsvarstymai pagerinimų mūsų užsilaikymo ir kaip iszsiliuosuoti isz sunkaus dabartinio padėjimo varguolių luomos. Užkvecziame meilingai susirinkti kuoapszciausiai kaip lietuvius teip lietuvaite, kur be abejonės visi bus užganėdinti. J. Szunskis.

Balius! Prakalbos! Dainos ir Deklamacijos!

Bus laikytos per Dr-tę D. L. K. Vytauto 25 d. lapkriczio (November) 1903 m. ant „Columbus Hall“ (Grace Building) 994 Washington str., Boston, Mass. Balius prasidės nuo 7 val. vakare ir trauksis net iki 6-tos ryto t. y. iki „Thanksgiving — day“, per ką po baliui szventėj galėsime iszmiegot. Užtai mus Dr-tė užpraszo visų apinkinių miestelių lietuvių ir lietuvaite ant to septinto metinio balius; teipgi yra užpraszo visos vietinės ir kitų miestelių liet. draugystės. Sekr. J. Raulinaitis.

BALIUS!

Blaivystės draugystės Sz. Kazimiero Kareivių, atsibus 28 d. Lapkriczio 1903 m., saleje Fr. Barrett, Wanamie, Pa. Prasidės 6 val. vakare. Muzika bus kuo nuo puikiausia. Užkvecziame visus lietuvius ir lietuvaite, kaip vietinius teip ir isz apielinkės pasilinksminti. Įeiga 25c.

Komitetas.

2-ras metinis Balius!

Wilmerding, Pa. atsibus 28 d. lapkriczio, 1903 m. ant kurio užprasom visus lietuvius ir lietuvaite isz visos Pittsburgo apygardos atsilankyti puikiai grajjs dėl užganėdinimo sveczjų. Užpraszo Komitetas.

2-ras metinis Balius!

Draugystės Szv. Kazimiero, bus laikomas 25 d. lapkriczio, 1903 m. prasidės 7:30 vakare, ant salės Faist ant kampo Ellison ir Prospect gat., Paterson, N. J. Muzika bus kuo puikiausia. Užkvecziame visus lietuvius ir lietuvaite, ne tik vietinius bet ir isz visos apielinkės ant to puikaus pasilinksmimo. Tikietas 25c.

Komitetas.

Balius! Balius!

Brooklyno lietuvių „Szv. Kazimiero draugystės“ atsibus 21 d. lapkriczio (subatoje), svetainėje 89-93 Grand str. Prasidės 7:30 vakare. Įzenga su padėjimu drapanų: vyram — 25 ct., moterims — 15 ct. Meilingai užkvecziame visus lietuvius ir lietuvaite, o teipgi ir visus lietuviszkas draugystės, kur iszgarsite puikią muziką po vadovyste prof. Gudo.

Užkveczia Komitetas.

Oi balius, tai balius!

Bus gana didelis balius, Breslau, Pa. 68 kuopa S. L. A. 28 d. lapkriczio 1903 m. svetainėje p. Balaiszio. Prasidės 6 valandą vakare. Užpraszo sveczius isz visos apielinkės. Įzenga dykai. Užpraszo Komitetas.

Balius! Balius!

Draugystės Joakimo Lelevelio bus 25 d. lapkriczio 1903 m. Prasidės 7 val. vakare, svetaikėj „Music Hall“ Scranton, Pa., muzika bus kuono puikiausia—Baner's orkestra; teipgi bus laikyta prakalba, per Dr. Szliupą. Užkvecziame visus lietuvius ir lietuvaite netik vietinius, bet ir isz visos apielinkės ant pasilinksmimo ir pasiklausymo gražių dainų, kurias dainuos Scrantono dainoriai. Tikietas: vyrai su motere \$1,00. Valgis ir gėrimas už dyką.

Komitetas.

Balius! Balius!

Atskamba į Waterbury, Conn., kurį parengia Lietuvos Sunų dr. ant 25 d. lapkriczio szijų metų, svetainėj Concordia Hall. Balius prasidės 7:30 vakare ir trauksis iki gaidžių, muzika bus net isz Lietuvos, kuri rėz: marszas, valcis, polkas ir mazurkas. Užkvecziame visus Waterbury'o ir apylinkių lietuvius. Įzenga: vyrams — 25 ct. moterims dykai.

Komitetas.

Didelis Balius!

Lietuvaiczių Draugystė parengia didelį Balių Padėkavonės dienoje (Thanksgiving Day), ketverge, 26 d. lapkriczio 1903, saleje „ARMORY“ Plymouth, Pa. Tai-gi maloniai užkvecziame lietuvius ir lietuvaite isz visos apielinkės pributi ant tos dienos. Balius prasidės tuojau po pietų ir trauksis iki po 12 nakczia. Muzika bus labai puiki. Įeiga tik 25 ct.

Komitetas.

Anglis.

Geriausios skyriau anglis visokio didumo.

Pea	\$2.00 su atvezimu
Chestnut	„2.75 „ „
Stove	„7.75 „ „
New Phone	7109
Old	52-2
Old Plymouth Coal Co.	

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga dėl vyrų, moterų ir vaikų, apraszanti visas informacijas, bus pasiusta Jums jeigu jus prisiusite mums savo adresu.

Venibe P. O. Box 268
Madison Sq. New York.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tęsa.)

Kada jis atkako su savo pasekėjais į Thrakiją, 401 m., jis tapė sumuštas per karalių Gunų, kurs Gaios galvą nusiuntė ciesoriui kaip ženklą savo draugingumo! Veikiai potam (400 m.) Alarikis įsigrudo į Italiją, bet atitiko kirvis kotą: 402 m. Stilicho sumušo Gothus pas Pollenciją, vėliaus pas Veroną, ir nieko nepesė, turėjo sugrįžti į Illyriją. Tad 408 m. gaujos Vandalų, Suėvų, Burgundų, Alanų ir Gothų, vedamos karaliaus Radogais, įsiveržė į Italiją, naikino miestus ir kaimus, ir ką galėjo, viską plėšė, bet ir tas gaujas Stilicho sumušo į plėnį pas Florenciją, o karaliui galvą nukirsdino. Tukstančiai barbarų tuomet krito nuo kardo, bado ir ligų; dalis susitaikė tarnauti Romėnams už pamokėjimą. Griuvėsiai armijos užpuolė ant Gallijos, kur Burgundai, po ilgų plėšimų, apsisėdo išilgai Rheino upę ir įsteigė Burgundijos karalystę. Vandalai ir Suėvai persikeldino per Pyrenėjų kalnynus, ir dėl savęs užvajojo sodybas Ispanijoje. Suėvai apsibuvo šiaur-vakariniuose, o Vandalai, du šimtmečiu vėliaus, perėjo per prataką Gibraltarą ir įsigyveno šiaurinėje Afrikoje.

Dabar Stilicho kalbino Alarikį įstoti ant tarnystos Honoriumi; ans gi savo tarnystą brangino, reikalaujamas 4.000 svarų sidabro, ir todėl negavo. Tuomi lardu ciesorius Honorius liepė savo gelbėtoją Stilichoną, 408 m., nuzurdoti Ravennoje. Draugai Stilichono šaukėsi Alarikį dėl atkeršto. Tad Alarikis su savo armija ir su 30 000 gothiškų armijų, prastojusių savas tiesas, traukė į Italiją, ir jau 409 m. stovėjo pas Romos miestą. Roma atsipirko nuo suardymo, mokėdama 5.000 svarų aukso, 30.000 svarų sidabro, 4.000 šilkinių drapanų, 4.000 drapanų, dažytų su Tyro purpuru, 4.000 svarų pipirų, ir atiduodama visus nevalninkus—svetimtaučius. Toskanijoje dar prie Gothų prisidėjo 40.000 nevalninkų ir Gothai nuo Dunojaus po vada Atavulfą. Laikė tarybų su Honoriumi, netikėtai ant Gothų iš pasalų užpuolė *Saras*, vadas Gerulių kariuomenės, Romos tarnystoje beėsančios. Už tatai Alarikis atsimokėjo, paimdamas Romą 410 m. ir rubavodamas miestą per ištisą savaitę. Daug tukstančių žmonių tapė parduoti į nevalę. Dabar Alarikis rengėsi pastoti valdymieru Italijos, ir nukeliavęs į pietus ketino keldintiesi į Siciliją, kaip štai umai pasimirė, vos 35 metus senas. Jo lavoną Gothai palaidojo tėkmėje Buzento upės, netoli nuo Cosenzos, 410 m.

Alarikio įpėdinis Atavulf (410-415) mėgino pastoti talkininku Honoriaus ir zadėjo paleisti iš nevalės ciesoriaus seserį Gallę Placidiją; ir 412 m. jis palikinas Italiją ištraukė į Galliją prieš Joviną, kurs buvo apsišaukdinges ciesoriumi. Kelionėje jis sutiko Sarą, keliaujantį Jovinui į pagelbą, tajį paveikė ir užmušo. 413 m. Atavulf buvo jau ponu pietinės Gallijos su miestais: Valence, Toulouse, Bordeaux ir Narbonne, kur jis apsigyveno ir vedė Placidiją už pačią. Dabar jis ėion Attalių privertė apsišaukdinti ciesoriumi. Bet kada išgirdo Konstancijų prisiartinant su didele armija, Gothai per Pyrenėjų kalnyaus nusidangino į Ispaniją. Romėnai gi, pagavę Attalių, išgujo ant salų Sipari. Tuomi tarpu Atavulf paėmė

Barcelonos miestą nuo Vandalų, bet 415 m. jis tapė nudurtas per vieną iš pasekėjų Saro. Vėliaus Vallija (415-418) tapė apšauktas karaliumi, ir tasai užėmė beveik visą Ispaniją; bet galiaus bado prispirtas, pasidavė po viršenybe Romėnų, ir gelbėjo Romėnams remžtiesi su Vandalais ir Alanais. Placidija, sugrįžusi į Ravenną, priversta tapė ištekėti už Konstancijaus, ir ji valdė ciesorystę, iki numirė 450 m., drauge su sunumi Valentinianu III (425-455). Dabar Vallija užėmė visą Ispaniją ir 417 m. nusiuntė Honoriumi du suimtu Vandalų karaliu. Konstancijus pasiulė jam Akvitaniją su miestais Bordeaux, Agen, Angouleme, Poitiers, Toulouse ir tt.,—„perlą Gallijos“. Toulouse pastojo sostapyle Visigothų karaliu. Vallija mirė 419 m.

Dabar Visigothai pakėlė į karalius Theoderikį I (418-451), sunų didžio Alarikio, ir tasai kariavo prieš Romėnus Aetijų ir Sitorijų, nors Avitiui kalbinant, karalius vėl atnaujino sudermę su ciesoryste. Jo dukte ištekejo už kraugozaus Gaiserikio arba Genzerikio, kurs 430 m., užėmęs šiaurinę Afriką, įsteigė Vandalų karalystę su Karthagena kaip sostapyle. Pats Genserikis mirė 477 m., bet jo karalystė pateko per 100 metų.

Gunai, kurie per šimtmečio gyveno sodybose Gothų į šiaurę nuo žemutinio Dunojaus ir Euksino, dabar gręšė Gallijai ir Italijai po vada Attilos, vadinamo „dievo rykšte“; jo armija—pusė milijono vyrų,—susidedanti iš Ostrogothų, Gepidų ir daug kitų genčių, traukė ant naujų užkariavimų. Romėnai Aetius ir Avitius prikalbino Theoderikį stoti su jais prieš Attilą, kurs jau pustyjo Lotaringiją ir Champagnę. Kovas ties Chalons-sur-Marne, 451 m., nulėmė likimą vakarinės Europos. Frankai ėion parveikė Gepidus; Alanus vidutarpė išvaikė Gunai; kariuomenė Aetiaus susimaišė; ir nors Ostrogothas Andagis užmušo karalių Theoderikį, tačiau Visigothai laimėjo mušį,—ir „dievo rykšte“ Attila atsitraukė į savo abazą, kritus abipusiai 165.000 žmonių, patilškusių kraujuose ant mušivietės, potam gi nešinosi iš Gallijos atgal į Pannoniją. Dar per du metu Attila pustyjo šiaurę Italijos: suardė Aquileją, apgulinėjo Milaną, Paduą ir Veroną, ir nušlavė lankas upės Po. Kada Attila umai 453 m. numirė, sako iš persigėrimo, tai didėji konfederacija tautų, kurias jis valdė, suiro į atskalas: Ostrogothai įsteigė karalystę Pannonijoje, Gepidai apsigyveno į rytus nuo jų Dakijoje, o Gunų dalis iškeliavo šalin į rytus pietinės Rusijos.

Tuomi tarpu Italijoje ciesorių Valentinianą III nuzurdavo už suviliojimą jo moters senatorius Petronius Maximus, kurs pasisavino teip gi ciesorišką diadėmą, bet pats tapė užakmenuotas Romoje, Genserikiui grobiaut miestą. Tad ciesoriumi pastojo Avitus, remiamas Visigothų karaliaus Theoderikio II (452-466). Tam gi Theoderikiui vajojant su Suėvais Ispanijoje, 456 m. Avitus tapė numestas nuo sosto ir užmuštas per generolą samdytų barbarų Romos tarnystoje, Suėvų Rikimerį. Aišku yra, kaip augo polytiška maišatis ir silpnybė Romos ciesorystės.

466 m. karalių Theoderikį nugalabyjo jo brolis Eurikis, kurs užkariavo visą Ispaniją ir sunaikino likusią Romėnų valdžią Gallijoje. Eurikio valdžia buvo kilita ir pasekminga: jis įvesdino dailas civilizacijos tarpan savų pavaldinių ir parengė knyga įstatymų, kur randasi daug išmintingų principų juris:

prudencijos; jis mirė 483 m. Jo įpėdinis Alarikis II(483–507) išvadavo nuo Frankų karaliaus Chlodvigo Syagrių, kurs buvo bailiai pabėgęs į Toulouse, globos įieškodamas. Katalikų kunigija už tai dabar emė atvirai skelbti maištą prieš arijonus kaipo eretikus, ir Chlodvigas apskelbė karę Visigothams, garsindamas, kad „tai gėda yra, kam arijonai turi savintiesi gražiausiąją žemę Gallijoje, ir kad esą jo pareiga kaipo katalikų karaliui arijonus išvyti, o jų žemes priglausti prie savo viešpatystės!“ Gothai tapė apveikti ant lauko Voilad (Vouille ar Vougl'e), kur Chlodvigas pats savo ranku mušyje nukirto Alarikį, ir į du metu beveik visos žemės Visigothų pateko Chlodvigui. Amalarikis (507–531), sunus Alarikio, per Pyrenėjus išbėgo į Ispaniją. Tik Italijos karaliui Théoderikiui įsimašiant, Visigothams tapė palikta valdymierysta Ispanijoje, kur jų karalystė pateko per išstisus 200 metų. Amalarikis ar mušyje krito ar žmogžudos tapė nukautas, 531 m. Jo įpėdinui Theudui valdant, Visigothų valdzia išsilaikė Ispanijoje, nors galybė Visigothų ėjo vis žemyn ir žemyn.

Bėgant laikui, tarp Visigothų vietą senos valnybės užėmė despotizmas, kontroliuojamas per bigotiškus pralotus, kurie pasirupino patalpinti tarpan katalikiškų šventųjų šaldrišką karalaitį Ermenegildą, už tai kad jis pamišo prieš savo tėvą Leovigildą (+587), o teip-gi žydą Julijoną, terioną liaudies o archivyškupą Toledo laikuose karaliavimo Ervigo (+687). Mat Gothai, karaliaujant Rekkaredui (587–601), pasekdami savo karalių, buvo perėję į katalikystę. Pastaru karaliumi Visigothų buvo Roderikis, Julijoną, drąsus gynėjas Ceutos nuo Saracėnų, atkeršydamas už sudarkymą savo sesers Florindos, patarė Muzai, kad užimtų Ispaniją. Tad Berberių vadas Tarik, drauge su Julijonu, iš Afrikos pristojo prie Ispanijos krašto pas Gebel (Gibraltar). Iš nejučių ten užpultas valdymieras Theudemeris kvietė Roderikį į pagelbą. Dideji kova artymais Xeres de la Frontera užsibaigė galutinu sunaikinimu Roderikio ir jo parėmėjų, ir veikiai potam žaliai Pranašo karuna plevėsavo nuo bokštų karal škojo palociaus Toledoje. Visigothai pastojė padonais Maurų. Minėjimas Visigothų iki šiama laik užsilikęs yra žodyje „bigot'as“, kurs senoje francužiškoje kalboje zenklino—svetintautis—bjaurybė, eretikas, ir suambrintas tapė iš vardo Visigoth!

Grįžkime dabar prie istorijos Ostrogothų. Rikimeriui mirus 472 m., Gundobadas Burgundijos paskyrė Glycerių už įpėdinį Olybrio ant ciesoriško sosto, o rytų ciesorius Leonas išrinko Julij Nepos, kurs ir apėmė ciesorystę 474 m. Tad armija, dalyvaujant Odovakarui, veikiai pakėlė maištą, ir Illyras Orestės paglemžė valdzios vadzias. Tasai Orestės, kada jo šalis Kroatija pateko Gunams, buvo už raštininką buvęs pas Attilą, ir 448 m. atliko kelionę su missija pas ciesorių Théodosių II, drauge su tulu Skyru, Edika¹⁾. Dabar jis priėmė ti-

1) Edika teip gi buvo raštininku Attilos ir vienu iš pasų prie dvare į Konstantinopolį. Skyrai, po vada Edikos, karaliui Gunų tarnavo kaipo gvardija. Mirus Attilai, Edika pasiliko vienu šeimynai valdymiero, bet dingo aplink 463 m. mušyje prieš Ostrogothus. Jis paliko du sunu: Onulfą ir Odovakarį, Onulfas traukė į rytus įieškoti sau laimės, o Odovakarį, pagyvenęs per tulą laiką kaipo vadas banditų Noriškose Alpose, rįžosi traukti į Italiją, kur barbariški avanturninkai rinkosi iš visos Europos. Anot zokoninkų pasakų, dievotas eremitas šv. Severinas, kurį ans aplankė prieš iškeliaivimą, pranašavęs jam esąs ateitėje didelį kiltumą. Odovakarį tad įstojo ant militariskos tarnystos Vakariniėje Romėnų ciesorystėje, ir t. n greitai augstyn pakilo.

tulą Patriciaus, kaip kad buvo andai padarę Rikimeris ir Aetius, o ciesorišką vainiką atidavė savam sunui Romuliui „Augustuliui“. Odovakarį įtemjo silpnumą naujo valdymiero, ir veikiai pasinaudojo iš to: barbarų kariumenė Romos tarnystoje dabar emė reikalauti, kad dovanotų jai ¼ dalį žemiškų lobių Italijoje kaipo atlyginimą už jos pagelbą. Orestės atsikė, ir visa maišytoji gauja Skyrių, Rugėnų, Turcingų, Gerulių, Alanų, iš kurių dabar susidėjo diduma kariumenės vakarų ciesorystės, tuojau pakėlė maištą ir apsirinko sau už karalių Odovakarį (Audavakarį), sunų lietuviško skyro Edikos. Armija traukė prieš Paviją, kurioje Orestės buvo įsodinęs garnizoną, ir šturmu paėmė miestą. Orestės pats tapė nukautas 476 m., o Romuliui tapė paskirtas palocius Misėnūme su metine alga 6.000 auksinių. 480 m. Romulius turėjo formaliskai atsaisakyti nuo sosto.

Valdymas Odovakario buvo apskrus, išmintingas ir pagailus, ko negalėtum, rodos, tikėtiesi nuo barbaro, tiktai liaudis buvo skaudziai skriaudziama per barbariskus karveivus. Idant neužgauti Byzantiškio ciesoriaus Zenono, Odovakarį priėmė tiktai titulą karaliaus, ir liepė senatui nurašyti į Konstantinopolį prisimeilinančią gromatą, kurioje senatas sakė, kad vieno ciesoriaus gana esą del rytų ir del vakarų, atmetė šalin tiesą paskyrinėti ciesorius, išreiškė pasitikėjimą į ciesorišką bei militarišką talentą Odovakario, ir prašė Zenono, kad perduotų jam administraciją Italijos. Byzantiškis dvaras, pamabejojęs, pristojo ant prašymų senato, ir Odovakarį įgyjo titulą Patriciaus. Jis apsirinko už rezidenciją—Ravėnā. Kaip buvo žadėjęs, savo sąkareiviams jis padalino ¼ dalį žemių Italijos, kas ne teip baisiai neteisingu išrodo: šalyje skaitlius gyventojų buvo labai sumažėjęs, o daugelis domėnų klaksojo dirvonais ir neturėjo savininkų. Tas barbarų valdymieras darė, ką galėjo, idant pakelti Italiją iš apverktino padėjimo, į kokį buvo nugrimzdusi, ir stengėsi įkvėpti naują gyvastvą į jos municipaliską įrėdnes, tas garbingas liekanas geresnių laikų! Jis atnaujino konsulatūrą, kurį urėdą laikė vienuolika iš garbingiausių senatorių paeiliui, užlaikė taiką visame passalyje, nugąsdino Gallus ir Germanus, ir užkariavo atgal Dalmatiją¹⁾ bei Noriką. Nors jis pats buvo arijonu, bet religijos dalykuose elgėsi su karališku bepartijiskumu, ką juk orthodoxesni monarchai retai yra padarę. Gibbon patėmyja, su gražia pamėkle, kad tyla katalikų paliudyja, kokiu apikantojimu jie dziaugėsi yra.

Tačiaus ciesorius Zenonas, pavydėdamas Odovakarui garbumo, išminties ir pasisekimo, aplink 488 m. sugundė Théodorikį, karalių Ostrogothų, anteiti ant Italijos ir ją apimti vardan rytinės ciesorystės. Kur-gi tie Ostrogothai dabar buvo?

1) Kada Nepos tapė užmuštas per Ovidą, Odovakarį traukė į Dalmatiją prieš ano užmušėją, kurį pagavęs mirtimi nukorojo.

(Toliaus bus.)

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su dangeliu moksliszku ir naudingų skaitymų, žinių ir su dangeliu paveikslų — viso 38 — gaunamas „Vienybės“ isleistuvėje su prisiuntimu už 25 cen. Darbininkų Kalendorius 1904 metams isleistas Lietuvių Social-Demokratų Partijos, su naudingais darbininkiskais skaitymais. Prekė 20c.

ADRESA REIK TEIP RASZTYTI:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

NAUJIENA!

Juozas Dainius nupirko puikų Hotelin 58 Public Square Wilkes-Barre, Pa. kur užlaiko visokius gėrimus, valgius ir nakvynes, teip-gi ir salę dėl susirinkimams.

„Kas yra socializmas“.

lepeliai gaunami pas:

K. Rutkus, 478 Lorain str.,
Cleveland, Ohio.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas czia pat New York'o steite, kur žemė gera, iszdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėczia kad tik lietuviam papultų; jau czia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant iszmokėjimo. Czia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiausziniais ir t. t.

Katrie norite dasizinoti apie prekę ir didumą farmų, tai praszau raszyti pas mane lietuviszka, lenkiszka, ruska, angliszka arba latvishka, o gausite atsakymą. Praszau jđėti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

Lietuvishka-Ruska apteka.

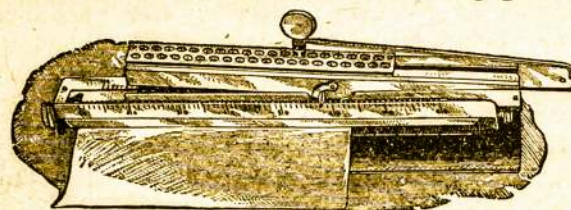
257 Hanover str.

Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku tavoru kaip krajevų teip ir uzrubežinių. Aptiekoje visados randasi daktaras kur duoda roda visokiose ligose be jokos mokes ties.

ZIUREK! SZYTAI KA JUS JESZKOTE!

The Coffman Pocket Typewriter

PREKE, \$5.00

The Coffman Pocket Typewriter yra naujo iszradimo raszoma maszina, kuria galima nesziotis kiszeniuje ir ji yra geresne, kaip kitos maszinos uz ta paczia preke. Su ta maszina gali kiekvienas vyras, moteris ar vaikas raszyti be jokio mokslo. Ji raszo dydeles ir mazas literas ir visokius zenklus ir iszviso joje yra 78 literos ir zenklai. Maszina yra puikai padaryta isz nikelio ir gali tvirti ant keles deszimtu metu. Sziamė amziuje visi raszo su maszinomis, kurie gali nusipirkti. Szyta maszina yra teip gera kaip ir uz \$100.00, but mes ja parduodame uz \$5.00 ir uz tai kiekvienas gali ja nusipirkti.

Su szyta maszina galima teip gerai raszyti kaip ir su visabrangiausia maszina. Su ja galima dangiaus kadaryti ka su brangesnėmis maszinomis negalima padaryti, nes su ja galima raszyti ant bili kokio lygio daliko, kaip tai ant stalo, i knygas, ant skrinii arba box, ant stiklo, ant gelzio, ant lentos, ant drabuziu irt. Ir su lenkus galima nesziotis kiszeniuje.

Prisiuntimas maszinos per express arba per registravota paczta kasztuoja 25 centai, bet prisiuntimo kasztus reikia isz kalno prisiusti.

Jeigu kas nenori siusti visu piningu isz kalno, tai gali pirma prisiusti \$1.00 ir kitus gali uzsimokėti ant express office, bet tokiu budu dangiaus kasztuos, nes express kompanija reikalau uz prisiuntima mums piningu.

BURTININKU MASZINELE

Szytas yra stebuklingas iszradimas. Preke, 50 centu

Szyta stebukinga maszinele atsako visokius uzklausimus teip veikei kaip uzklausi. Ji pasako apie Meile, Prekyste ir nelaimes greitai ir teisingai. Ji yra teip sutaisyta, jog ji pasako jusu ateite ir viska ka nori zinoti jeigu tiktai paklausi. Ji yra sutaisyta and moksliszku principu. I ja gali sznekėti kaip i gyva, nes ji atsako ka uzklausi per pritaisyta raga. Judejimas jusu lupu ir balso atnesza stebuklinga atsakyma. Ji yra gera del kiekvieno zmogaus ir ji gali uztekti ant visados. Dabai daug joko gali padaryti su ja ant baliu ir kitokiu susirinkimu. Su ja galima ir piningus uzdirbti, nes gali eiti pasakodamas zmoniu laime ar nelaime. Jeigu nori zinoti savo laime ar nelaime, kurios gal lauki, arba nori iszrasti ar gausi vyra ar motere ir ar kas tave mylia ar ne, tiktai paklausk Burtininko Maszineles ir ji tav tuojaus atsakys. Ta maszinele yra grazei ir tvirtai padaryta isz nikelio ir ji gali uztekti ant viso amziaus.

BURTININKO KNYGELE

Burtininku Knygele parodo kaip reikia iszmesti savo arba kito laime ar nelaime per kortas. Preke, 15 centai.

Szeszta ir Septinta Knyga Maizesziaus

Preke, \$1.00

Szeszta ir Septina Knyga Maizesziaus yra vienoje knygoje ir isz viso yra 190 puslapiu. Toje knygoje yra 125 siebuklingi abrozai arba paveikslai.

Lietuvishka Pilna Biblija, Preke, \$2.00
Naujas Testamentas, Preke, 50 centu

Mes teipgi turime daug kitokiu knygu ir tavoru ir kas prisiuns 10 centu del prisiuntimo kasztu, mes prisiunsime musu dydeli kataloga uz dyka.

Piningus geriausei yra siusti per Money Order isz paczto arba popierinius piningus registravotoje gromatoje. Siuncziant maziaus kaip doleri galima siusti paczto markemis arba stamps po viena centa.

JUDICIOUS ADVERTISING AGENCY Chicago, Ill.

Temykit!

Nupirkau saluną puikioje vietoje, kur užlaikau vuikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir t. t.

Nepamitszkite atsilankyti:

J. Stravinckas
Main str. Edwardsville, Pa

Maizeszius Diksa

60 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaikau visokios degtinės, vynu, skanaus aluczio, puikiai kvopezzių cigarų.

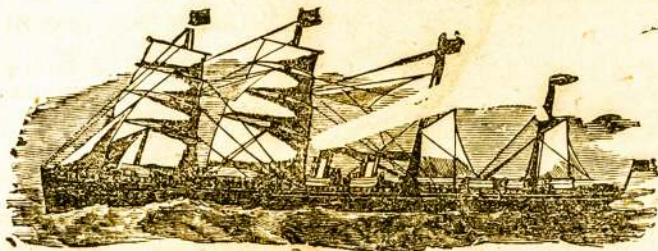
Nepamirskite atsilankyti.

Paikiausias dirbejas laikrndzių Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kiszeninius vyriszkus ir moteriszkus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokius auketinius daigtus, teipgi uzlaikoma ja taisyamu. Viskas uz pigiausia preke.

102 Main st. Plymouth, Pa.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

I rieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų. North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susisznėkėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi parđūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Kaip išsigsydit?

Skandėjima
po krutine
Gumbą,
szirdies
plakimą ir
pagerint
norą valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“
Kazuno
„GUMBO KURA“
yra išbandyta
liekarsta nuo
minėtų ligų ir

tukstancziai
žmonių yra išsigsyde
minėta
liekarsta. Jei-
gu nesveikuoja
minėtoms li-
goms, tai pri-
siusk „Money
Order“ ant
\$1.25,
o bus prisiusta
per pacztą.
Kazano Trajanka
beveik jau visi
Lietuviai žino,
kasztuoja 25 ir
50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pa-
gal naujaisią madą, duoda drūtą ir
gerą materiją ir už pigę prekę.
Teiposgi senus ant naujaperdirba.
Visi pas savo Tautietį.

Didele krautuve
IR KARUZIAMA.

Kas nori gero tavo gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut, tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

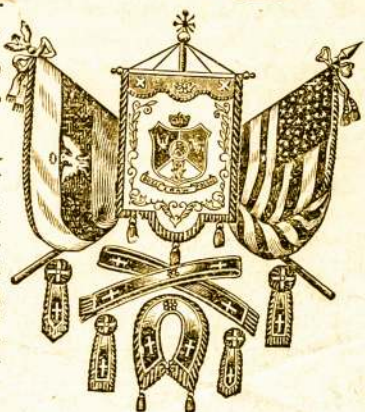
DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Paro-
dos už rupestingą, tei-
singą ir artistiską iš-
dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guo-
dotiniems Kunigams ir guodotin.
Draugystėms, kad asz dirbu wi-
sus augszcziaus pamintus daigtus
Pigiausei, Teisingiausei
ir Geriausei, nes per 30 metų
užsiimdama iszdurbimais įgijau
geriausę praktikę ir dėl to galiu
viską padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

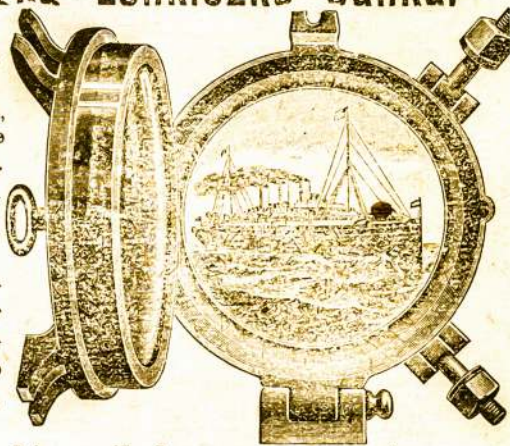
Parduoda Laivakortes
sz Amerikos į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam,
Bremen, Antwerp Havre
Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus vi-
sais gelžkeliais į visu,
miestus visam sviete.

Siunczia pinigų į vi-
sas svieto dalis greitai ir
už pigiausių prekę. Per-
ka, parduoda ir iszmaino
visokius pinigus paga,
dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedeldieniais nuo 9 iki 12 ryte
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa.

W. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigęi.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.